Verslag commissie WWV en SDB

Datum	8 oktober 2024
Tijd	19.30 – 23.50 uur
Locatie	Bleskensgraaf, de Spil – raadzaal
Voorzitter	Mevrouw Mirjam Muis
Woordvoerders	Doe Mee! : De dames Naomi Kok, Wilma de Moel, de heer Bob Brokking SGP : De heren Wietse Blok, Corné Egas, Christiaan de Ruijter CDA : De heren Wim de Haan, Wout de Jong en Maarten Klink ChristenUnie: De heren Pieter van Bruggen, Harry Stam en Leo Timmer VVD : Mevrouw Marieke de Wit, de heer Bert Snoek PM : De heren Michel Blom en Ferry van der Koelen
Woordvoerders namens het college	Wethouders Arco Bikker, Maarten van Helden, Jan Lock, burgemeester Theo Segers
Griffier	De heer Ger Egas

1. Opening en vaststellen van de agenda

De agenda is ongewijzigd vastgesteld.

2. Spreekrecht geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen

Er zijn geen insprekers.

3. Uitwisseling verbonden partijen

Er zijn geen mededelingen.

4. Mededelingen / Vragenhalfuur (over actuele en urgente onderwerpen)

Wethouder Lock deelt mee dat de raad op 6 november een raadsinformatiebrief ontvangt over alternatieven voor de windturbines (besluit 9 juli RES).

5. Lijst ingekomen stukken

De heer Timmer vraagt de afhandeling van de brief van de bouwadviescommissie over toegankelijkheid openbare gebouwen te wijzigen in afhandeling college met terugkoppeling naar de raad.

De commissie stemt in met dit voorstel.

De lijst ingekomen stukken wordt zo gewijzigd als hamerstuk geagendeerd voor de raadsvergadering van 22 oktober 2024.

6. Omgevingsvisie

<u>Eerste termijn woordvoerders:</u>

Bijdrage mevrouw De Moel:
<u>Inleiding</u>
Aan mij de eer om de bijdrage voor Doe Mee! op dit onderwerp te delen. Als visie een goed leesbaar stuk. In het proces met de Toekomstvisie als paraplu, de visie sociaal beleid voor de sociale omgeving en deze visie voor de fysieke omgeving in Molenlanden. Met de mobiliteitsvisie hierna op de agenda zijn er al veel stappen gezet. Er staat veel in deze omgevingsvisie. Op hoofdlijnen, dus een visie waardig. Dus niet alleen fysiek stappen gezet, bestuur en de organisatie hebben het zich eigen gemaakt. We zijn er met elkaar als het ware ingegroeid.

<u>Kern</u>
Aantal termen, die passeren wil ik extra aandacht geven (ambities – samenwerking – keuzes maken):
1. Ambities
Voor Doe mee! mag iedereen meedoen, zijn we inclusief en gaan we voor een goede bereikbaarheid. Als het gaat om mobiliteit, dan geef ik straks graag het podium aan mijn collega Naomi Kok. Voor de overige ambities kunnen we wachten op het omgevingsprogramma, want pas dan kunnen we politieke keuzes maken voor Molenlanden. Daarin zal de samenhang duidelijk worden. Hoe we de ambities vormgeven met onze uitdagingen als bodemdaling, vergrijzing, toename van het verkeer, ruimte voor ondernemerschap en wat denken jullie van de uitgestrektheid van de 192km2 Molenlanden?

2. Samenwerken: “We doen het Molenlands, we doen het samen”
Met inwoners >> De open houding spreekt ons aan. Dat vraagt wat van ons als raad. Durven we in de kaders ook los te laten of willen we toch dat controlerende vingertje houden? Zie plaatje (sturingsfilosofie en samenwerken pagina 18)
Dat vraagt ook wat van de organisatie, want als de medewerkers inwonersinitiatieven omarmen en verbinden, dan denk ik door en vraag me af op welke manier dat vanuit onze zelfsturende organisatie wordt gemanaged. Vanuit de initiatieven in plaats vanuit de regels. Mooi om te zien, dat een aantal klankbordgroepen en dorpsberaden daar al op een goede manier gebruik van maken. Het voorbeeld van het Julianapark in Groot-Ammers en het Noorderhuis in Noordeloos zijn dé voorbeelden van nu.

Participatie
Deze visie geeft aan, dat participatie plaatsvindt op thema’s. Dat is ook goed voor de betrokkenheid. Zo is er april 2023 een TIP Molenlandenenquête gehouden rondom de omgevingsvisie, die ging over groen, verduurzaming en verkeersveiligheid. 1388 respondenten. Als we die doorrekenen op de 20+ ers in de gemeente, dan komen we op een response van 4,1%. En mooi getal.

Met partners in de regio >> alleen al voor de mobiliteit hebben we te maken met het waterschap en de provincie. Dan lezen we dat we voor het wegbeheer niet altijd aan zet zijn, maar wel het gesprek aangaan. Aan de overige gesprektafels hangt het weer af van de rol, die we als gemeente hebben.

Wat Doe mee! betreft blijft dat vaag en mag het bestuur aan de voorkant van zo'n tafel best vaststellen wat het doel is en dat ook toetsen.
Ik sluit ook dit onderwerp graag positief af, want we vinden in de regio nu ook de Krimpenerwaard. Het pontje vaart dan wel niet 's nachts, bestuurlijk heeft Molenlanden de overkant gevonden.

3. Keuzes maken
Dat wordt uit alle ambities en uitdagingen een beste klus. Laten we ons daarin leiden door andere overheden of gunnen we onszelf als gemeente ook een eigen regie? In ons hoofd en in onze portemonnee. Voor Doe mee! is daarin de vitaliteit van de dorpen en die ene stad belangrijk. Dat inwoners zich thuis voelen, dat ze ruimte hebben om te sporten en bewegen, van cultuur te genieten en vooral, dat ze het met elkaar doen.

Samenvatting
Mooie start, we kijken uit naar de programma's, wat ons betreft nog 2 vragen:
1. De gemeente heeft bij initiatieven verschillende rollen. In het plaatje van net zagen we een handreiking en een kaderstelling vanuit het bestuur. Welke rol houden we nu als raad, bijvoorbeeld voor de inrichting van een dorp?
2. Nog een cliffhanger zal ik maar zeggen. De TIP Molenlanden enquête rondom de omgevingsvisie is een mooi voorbeeld over wat inwoners belangrijk vinden. Wat gaat u met de uitkomsten verder doen in bijvoorbeeld de programma's en horen de inwoners daar nog iets van terug?

Voetnoot
4.2 Sturingsfiliosofie en samenwerking (pagina 18)
De gemeente ziet voor zichzelf een proactieve rol ziet op de thema's wonen, werken, duurzaamheid, mobiliteit, agrarische economie en sociaal domein.

De voorzitter: Het woord is aan de fractie van de SGP.

De heer Egas: Voorzitter, wij hebben een mooie visie ontvangen van het college waaraan veel werk verzet is en die ook heel actueel is. De laatste ontwikkelingen zijn meegenomen in deze visie. Onder andere het besluit waar zojuist bij de mededelingen over gesproken is en het besluit van 9 juli. Het is nu krap oktober en het is allemaal al in de visie verwoord. Er is hard doorgewerkt door de ambtelijke organisatie waarvoor onze dank. Er is ook een rij aan zienswijzen toegevoegd, die ik heb gelezen, waarbij ik onder de indruk was van de nauwkeurigheid waarmee de inbreng van alle partners die verzocht zijn om hun mening te geven over de visie (een aanvulling, een kritiekpuntje hier en daar) zijn verwerkt zodat er een breed gedragen visie voorligt. Het is een beetje jammer dat maar drie inwoners van de ruim 45.000 inwoners gereageerd hebben. Dat is een beetje mager, ik weet niet of dat beter had gekund en of dit in den lande meer voorkomt, maar in ieder geval er is gereageerd. Nogmaals dank voor deze visie. Ik heb nog wel een klein kritiekpuntje als het gaat over het taalgebruik. In de tweede alinea komt het woordje 'we' wel erg vaak voor. Als u zou vragen wat wilt u veranderen dan zou ik daar eens taalkundig naar laten kijken. Ik ga de zin nu niet voorlezen, iedereen kan de tweede alinea vinden op pagina 3. Dat is taalkundig een beetje een lastige zin. In ieder geval iets meer creativiteit in het gebruik van woorden zou denk ik wel op zijn plaats zijn, ook omdat de visie zo prachtig vormgegeven is en er heel veel nuttige en goede zaken in beschreven staan.

De Omgevingswet verplicht ons deze Omgevingsvisie op te stellen. Eerlijk gezegd waren wij daar ook wel aan toe na de fusie van uiteindelijk vier gemeenten die nu de mooie gemeente Molenlanden vormen. Vier visies uit het verleden komen tot één visie. Juist nu de druk op Molenlanden toeneemt, vraagt het om keuzes. Een transitie van onze sterke agrarische sector, een grote opgave rondom de energievoorzieningen, passende woningen voor onze inwoners en dat voor alle 20 kernen. Wij kijken als SGP-fractie terug op een Omgevingsvisie die nu tot stand gekomen is. In februari waren wij in Arkel bijeen en hebben wij een beeldvormende avond gehad en binnen een afzienbare periode ligt deze visie er. Wij hebben toen gesproken over de ambities en dat heeft geleid tot een motie die wij ingediend hebben samen met CDA en ChristenUnie (die het helaas door de afwezigheid van een aantal raadsleden niet heeft gehaald) maar toch heeft u geluisterd naar die motie. Dat kunnen wij waarderen, dat zult u begrijpen. Mede door de vele opbouwende inspraakreacties zijn de teksten van de visie aangepast. Wij willen er een paar noemen. In een groot deel van het gebied bestaat de grond uit klei op veen. Al eeuwen kent het gebied een robuust bodem en watersysteem. (Het is jammer dat de heer Van Rees niet in onze raad zit, want hij zou ons er van alles over kunnen vertellen). Dat heeft een belangrijke basis gelegd voor de agrarische sector.
Een tweede punt: wij streven naar voldoende betaalbare en levensloopgeschikte woningen voor verschillende doelgroepen. Wij streven naar tenminste behoud van bestaande voorzieningen (dat staat expliciet vermeld in de visie) in de kernen waarbij mogelijke ontwikkelingen van nieuwe voorzieningen niet uit de weg gegaan worden. Daarbij vinden wij, fijn dat dit zo beschreven staat, het behoud van de nabijheid van onderwijs een kernbelang.

De voorzitter: Mijnheer Egas, zijn er ook nog dingen die u wilt zeggen of vragen, want uw vier minuten zijn al om. Wij hebben het apparaat echt pas aangezet toen uw microfoon rood brandde.

De heer Egas: Oké, ik heb nog anderhalve minuut, dan spreek ik dus te langzaam.

De voorzitter: U gebruikt te veel woorden. Ik moet u vragen om tot een afronding te komen. Heeft u nog vragen voor de wethouder?

De heer Egas: Het kritieke punt, daar waarschuwt de inleidende tekst ook voor, is dat hier en daar de visie schuurt en wringt en elkaar soms tegenspreekt betreffende de keuzes die gemaakt moeten worden waar gaan wij bouwen, waar nog wel traditioneel en waar op een andere wijze bouwen. Hierbij sluiten wij geen complete gebieden uit. Daarbij zullen wij tot overeenstemming moeten komen met andere overheden die op het thema water en bodem sturen en bevoegd gezag zijn. Deze tekst lijkt de hele visie meer ruimte te geven, maar krijgen wij deze ruimte straks voldoende van de andere overheden (lees Provincie, Waterschap) om nog in alle kernen voldoende traditioneel of op andere wijze te bouwen voor alle doelgroepen, want het draait om de leefbaarheid en vitaliteit van al onze kernen. Ruimte is er genoeg. Ik citeer wethouder Lock op een bijeenkomst in Oud-Alblas (De Beemd) dat in 30 jaar nog maar 0,9% van het landoppervlak bebouwd is. Dat moet ons voldoende ruimte geven om met andere overheden het gesprek te voeren om in alle kernen uit te kunnen breiden met geschikte woningen voor onze mensen.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik u allen eraan herinneren dat wij in de agendacommissie hebben afgesproken om scherp te sturen op de spreektijden? De volgende vier minuten zijn voor de fractie van het CDA.

De heer Klink: Dank u wel voorzitter, kijken of het mij lukt. Allereerst de hartelijke complimenten en felicitaties aan de ambtelijke organisatie met het feit dat de Omgevingsvisie definitief voorligt. Het is een heel traject geweest. Wij hebben daar beeldvormend over gesproken. Over sommigen deelonderwerpen zijn zelfs al besluiten gevallen en er heeft ook heel veel participatie plaatsgevonden. Fijn dat dit er nu ligt. Ik wil er graag een paar punten uit halen.
Het CDA is blij dat na onze bijdrage van maart 2024 niet meer gekozen worden om minder belang te hechten aan voorzieningen in kleine kernen. Waar toen stond “wij willen voorzieningen in grote kernen ontwikkelen en voorzieningen in kleine kernen behouden als dat haalbaar is” staat er nu “wij streven tenminste naar behoud van de bestaande voorzieningen in de kernen en waar mogelijk ontwikkeling van nieuwe voorzieningen”. Heel goed, geen concentratie van voorzieningen in alleen de grote kernen.
Het tweede punt, wij zijn positief over het voornemen om passende bedrijvigheid ruimte te geven, om geen gebieden categorisch uit te sluiten voor bouw en wij zijn positief over de trots die uit de visie spreekt op de agrarische sector. Het is belangrijk dat de gemeente achter de agrariërs staat gelet op de uitdagingen die er nu allemaal zijn. Die positieve houding springt er echt uit.
Wel missen wij, dat is het derde punt, het thema woningsplitsing. Dit zou ook onderdeel zijn van de visie, als ik het mij goed herinner, maar misschien dat wij dit nog gaan bespreken bij het zesde thema. Dat thema is nog onbesproken en komt als het goed is nog. Het heet uitbreiding kernen, een heel belangrijk onderwerp. Misschien dat daarin ook iets wordt gezegd over hoe het zit met de woningbouwopgave na 2030 want het is bijna 2025. Het lijkt ons goed om daar, zeker in een visie die rijkt tot 2040, ook oog voor te hebben. Tot nu toe zijn de kleppen wel heel erg op 2030 gericht. Misschien een reactie van de wethouder op die twee punten (woningsplitsing en woningbouw na 2030).
Als vierde punt, naast het feit dat het onderwerp uitbreiding kernen nog niet besproken is, hebben wij ook het document landschappelijke kwaliteit buitengebied nog niet helemaal binnen. Dat is een heel belangrijk onderwerp dat bijvoorbeeld gaat over het aanzicht van onze linten en misschien een reflectie op het VAB beleid. Dus in zoverre zijn wij nog niet klaar met het hele onderwerp en sowieso het interactieve proces.
Het vijfde punt financiën; in de visie klinken talloze ambities door, maar hebben wij het geld wel om ze te realiseren? Er komen magere jaren aan. Daar zou ik graag een reactie van de wethouder op willen.
Het laatste punt, in de Omgevingsvisie 2018 van de voormalige gemeente Giessenlanden werden concrete kernopgaven opgesomd met daarbij aangegeven wat de rol van de gemeente is en of het een punt was voor de korte, middellange of lange termijn. Daarnaast werd dit ook nog eens per kern gedaan. Gaat zoiets nu bij de omgevingsprogramma’s plaats krijgen? Want zo’n beeld van concrete kernopgaven zegt toch veel meer dan de wat abstracte vergezichten van deze visie, hoe mooi vaak ook. De grondhouding onder de leden is wel een hele positieve. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Klink, ik ben heel positief over de hoeveelheid tijd die u gebruikt heeft; 3.14 minuut. Neemt er een voorbeeld aan. Wij gaan naar de ChristenUnie.

De heer Van Bruggen: Dank u wel voorzitter, ik voel wat druk, maar wij gaan een poging wagen. De Omgevingsvisie is een integrale lange termijn visie van een bestuursorgaan, van ons als raad, voor de hele fysieke leefomgeving, de ruimte en haar grondgebied. Hele formele taal, maar dat is wel waar wij het voor doen. Ieder mens in onze gemeente heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Wonen gaat over zo veel meer dan stenen stapelen. Wonen gaat

over samenleving, samenhang, gemeenschappen in een buurt, een straat of een wijk. In de Omgevingsvisie die nu voorligt, staan veel zaken om ontzettend trots op te zijn; met recht Mooi Molenlanden. Toch willen wij als ChristenUnie op een drietal punten verduidelijking dan wel wat meer ambitie, afhankelijk van de antwoorden.
Het eerste punt is dat wij de dorpshuizen missen, die zijn belangrijk voor de samenhang en het samenleven in de kernen. Wat de ChristenUnie betreft moet iedere kern een dorpshuis hebben of in ieder geval een locatie met een dorpshuisfunctie. Vraag 1: waarom worden de dorpshuizen alleen genoemd met betrekking tot eenzaamheid? Bij ambitie 1 (de levende kernen met een eigen karakter) staat zo mooi beschreven “tenminste behoud van de bestaande voorzieningen in de kernen en waar mogelijk ontwikkeling van nieuwe voorzieningen”. Daarbij vinden wij behoud van de nabijheid van onderwijs van kernbelang. In het IHP, dat wij recent hebben vastgesteld, hebben wij een eenzijdige focus op scholen waardoor het er op lijkt dat andere voorzieningen zoals dorpshuizen op de achtergrond raken. Zeker als het gaat over eventuele multifunctionaliteit. In het accommodatiebeleid, dan gaan wij nog verder terug in de tijd, staat immers nog steeds het volgende uitgangspunt: “Wij blijven inzetten op samengestelde accommodaties waar bewegen, onderwijs, ontmoeten, sport, welzijn en zorg onder één dak, of binnen een beperkt ruimtelijk gebied worden aangeboden”. Afhankelijk van het antwoord overwegen wij een amendement in te dienen om de dorpshuizen expliciet op te nemen onder ambitie 1 en daarbij willen wij ook de samenhang met het onderwijs benoemen.
Het tweede punt gaat over de ambitie om klimaatneutraal te zijn in 2050. Om klimaatveranderingen tegen te gaan groeien wij met elkaar geleidelijk naar een energie neutrale situatie in 2050. In de visie staat nu onder ambitie 5 (een klimaat robuuste en energie neutrale gemeente): “Onze ambitie is om in 2050 als gemeente nagenoeg CO^2 neutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig te zijn. Met gebruik van woorden als ‘ambitie’ en ‘nagenoeg’ wordt deze ambitie wat ons betreft te veel afgezwakt. Wij overwegen op dit punt een amendement in te dienen om het woord ambitie te vervangen door doel ofwel het woord nagenoeg te schrappen (dus geen dubbele afzwakking).
Het derde punt gaat over het lokaal eigendom bij energieprojecten. Het stimuleren van energiecorporaties waarbij de inwoners medeaandeelhouder zijn zorgt voor meer draagvlak en voorkomt dat winsten wegvloeien naar investeerders. Op pagina 13 van de visie staat: “Wij streven ook naar maximaal lokaal eigendom en naar het lokaal gebruik van opgewekte energie”. Die ambitie kunnen wij van harte steunen, maar op pagina 30 staat: “In lijn met het klimaatakkoord streven wij naar 50% lokaal eigendom van energieprojecten”. Vraag 2: Welke boodschap gaat hiervan uit? Is 50% het maximale of minimale zoals afgesproken bij de RES.
De volgende punten (en dan rond ik af) blijven wij ook kritisch volgen. Allereerst het bouwen van voldoende woningen maar dan ook voor alle doelgroepen, het dilemma tussen de bodemdaling en de waterwinning, een in onze ogen te strikt VAB beleid dat wij hebben vastgesteld en de mogelijkheid van het splitsen van woningen (het CDA sprak daar ook over). Dank u wel.

De voorzitter: Keurig mijnheer Van Bruggen, dank u wel. Wij gaan naar de VVD, de heer Snoek.

De heer Snoek: In het nabije verleden is de ingangsdatum van de Omgevingswet keer op keer uitgesteld. Dat weten wij allen. Onder andere de IT en de software die ondersteunend moesten zijn voor de burger om integraal een aanvraag te kunnen doen, is daarbij een ware spelbreker gebleken. Dat had niet echt te maken met het programmeren, maar juist met het gebruik daarachter, de content, want breng voor elke handeling binnen het fysieke leefdomein van overheden zoals Provincies, Waterschappen en gemeenten de relevante integrale tekst maar eens onder in een wet.

Dat was geen sinecure. Ook in the making of waren naar onze mening enige problemen en hobbels. Niet alleen de beleidsambtenaren en de verantwoordelijke portefeuillehouder, maar ook wij als raad kenden vele hoofdbrekens en hebben best wel lastig leesbare en moeilijk begrijpbare tussenproducten moeten verteren. Maar uit al die stukjes van de legpuzzel is echt een mooie Omgevingsvisie ontstaan, een groot compliment is op zijn plaats. Bij dezen vooral richting de componisten (de beleidsambtenaren) van deze Omgevingsvisie. Maar waarom dan dit compliment? Niet omdat het allemaal zo eenvoudig wegleest als een roman. Nee, je moet je hoofd er echt wel goed bij houden. Deze visie heeft een strakke opbouw, schetst prima waarover het gaat en somt ons inziens ook de ambities op een goede manier op. Zoals een persoon uit onze fractie het opmerkte, ik mis in de kern eigenlijk niets, maar het maakt wel hongerig naar het vervolg. Hij gaf aan dat hij zeer benieuwd is naar de verdere uitwerking in gebieden en thema's, want is en wordt het voor de burger of de initiatiefnemer wel eenvoudiger? Komen er door de nieuwe wet niet juist meer regels? En duurt het niet langer om een vergunning te kunnen verlenen? Ook wij in Molenlanden moeten doorpakken. De verdere uitwerking verdient ons inziens alle aandacht. Onze permanente aandacht, onze focus om vooral invulling te kunnen geven aan het doel van de Omgevingswet. Voorzitter, daar schuilen ook mijn vragen in. Ondanks dat in de bijlagen het vervolgproces wordt aangegeven is of zijn onze vragen aan de portefeuillehouder: Welke concrete gebieden of thema's heeft hij voor ogen? In het stuk worden genoemd kern, platteland, bedrijventerreinen en het werelderfgoed Kinderdijk. Zit hierin, dat is mijn vraag, prioriteit? En welke prioriteit en waarom is daar prioriteit aan gegeven? Dezelfde vraag geldt ook voor de thema's. In bijlage 3 staat hierover een zeer cryptische zin geformuleerd. Wij hebben hem allemaal kunnen lezen of wij zijn erover gestruikeld. Maar tot slot voorzitter, dat is ook wel een beetje de kern die ik bij Doe Mee! terug hoorde, heeft onze raad hier nog een stem in bij zowel de gebiedsgerichte als de thematische aanpak? Dank u wel.

De voorzitter: Binnen de tijd, dank u wel, mijnheer Snoek. Het woord is aan de fractie van Progressief Molenlanden, de heer Van der Koelen.

De heer Van der Koelen: Wij hebben recent de Toekomstvisie met elkaar besproken en nu ligt hier de Omgevingsvisie voor. Deze visie is al in diverse gremia besproken en dit is het eindresultaat. Wij als Progressief Molenlanden zijn net als de anderen akkoord gegaan met de terinzagelegging zoals nu het geval is, maar wij vinden dat op deze visie op onderdelen nog wel wat aangescherpt mag worden. Zo hebben wij hem ook besproken in ons fractieoverleg. Ik kom daar zo meteen nog op terug. Totdat afgelopen zaterdag, en dat is toch wel heel leuk, de NRC op de mat viel met een Toekomstvisie. Een Nederland om van te dromen. Daar staan toch wel een paar hele leuke thema's in die ik zo meteen wil behandelen. Waar zij met name op sturen is een aantal hoofdthema's. De energietransitie is er één, wat een hele belangrijke is. Hoe ga je van het huidige energiegebruik over naar een energie neutrale omgeving. Anderzijds wordt wonen genoemd. Daar werd expliciet aangegeven met een houtskoolschets bouw met name in hoger gelegen oorden. Dat wordt een uitdaging voor ons als zodanig waar wij wonen. En ook naar bedrijventerreinen kun je op verschillende manieren kijken. Daarbij komt de energietransitie natuurlijk ook weer om de hoek kijken. Daar zul je op termijn ook mee aan de slag moeten; wil je nog steeds bedrijventerreinen in de polder, of kies je uiteindelijk voor bedrijventerreinen aan de randen van Molenlanden? Daar speelt voor ons wel het nodige. Met name met betrekking tot de rol van de bedrijventerreinen zijn wij benieuwd hoe de wethouders daar naar kijken.

Iets anders is, dat is al eerder genoemd, de transitie van de agrarische sector, want wij staan natuurlijk niet alleen hier in Molenlanden, maar in heel Nederland voor een enorme uitdaging. Wij zien dat wij moeten teruggaan naar een aantal eenheden, mogelijk een halvering van de veestapel en dat is natuurlijk een hele opgave. Daar zullen wij zeker ook in Molenlanden mee te maken gaan krijgen.
Ik kom even terug op wonen, wonen in hoger gelegen gebieden, maar wij zien ook dat er een Randstad is die langzaam maar zeker oprukt. Wij zien dat in het Sliedrecht en in Hardinxveld. Ik verwacht ook dat in de komende jaren hier in Molenlanden druk zal ontstaan, welke mogelijkheden heb je voor de Randstad om hier te wonen? Dat is een aandachtspunt en ik ben benieuwd hoe de wethouder daar naar kijkt. Wat wil je anders? Wil je het of wil je het niet? Idem voor mobiliteit. Daar kan ik nu op ingaan, maar ik neem even een voorschot vanwege de tijd die ik nu niet heb om dat dadelijk bij de mobiliteitsvisie te doen.
Even terug naar de zienswijzen. Het zijn inderdaad drie inwoners geweest, maar ook een aantal bedrijven. Wij zien ook dat LTO een aantal zienswijzen heeft ingediend. Het is heel behoudend dat LTO er zo in blijft zitten. Het was voor ons niet nodig geweest om een aanpassing te doen op de zienswijze van LTO. Het is zo, het verandert niet veel aan de zaak, maar het geeft toch wel het behoudende karakter aan en het blijven vasthouden aan de huidige realiteit.
Voor de rest wil ik eigenlijk met name de ambtenaren bedanken voor hun inzet om dit product te leveren. Ik ben benieuwd naar de antwoorden van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Koelen.

De heer Egas: Mag ik een vraag aan de heer Van der Koelen stellen? Hij heeft geciteerd uit NRC over het wonen in hogere gebieden in Nederland, de grens bij Amersfoort in de visie van de heer Rotmans. Is de heer Van der Koelen het daarmee eens?

De heer Van der Koelen: Laat ik het zo zeggen, het zijn houtskoolschetsen, dat is één. Een tweede is je kunt dus niet zo blijven bouwen zoals wij gedaan hebben tot op heden. Dat moet op andere manieren als wij willen blijven bouwen, een andere vorm kiezen die wel toekomstbestendig is. Waar je dan aan kunt denken, laten wij daaraan een invulling geven bij de programma's.

De heer Klink: Ik zat te wachten op de tweede termijn, maar waarschijnlijk gaat het daar dan helemaal niet over. Ik hoorde de heer Van der Koelen zeggen dat de veestapel gehalveerd moet worden. Wij zijn het meest extensieve agrarische gebied in Nederland met maar twee koeien per hectare. Misschien zit u in de verkeerde gemeente, maar meent u echt dat in Molenlanden de veestapel gehalveerd zou moeten worden? Dat is toch hopelijk niet uw visie.

De heer Van der Koelen: Ik heb gezegd mogelijk, maar wij moeten wel heel kritisch kijken, want de manier waarop wij het nu doen staat gewoon sterk onder druk. Wij zullen gewoon keuzes moeten maken. Die keuzes moeten wel toekomstbestendig zijn. Niet dat je vandaag een keuze maakt en morgen weer een andere. Ook een agrariër moet een toekomst hebben.

De heer Klink: Volgens mij staat heel mooi verwoord in de visie dat dàt zo is, maar dat wij wel volledig achter de boer staan.

De voorzitter: Dank u wel voor de eerste termijn. Er is een aantal vragen gesteld. Naast alle lovende woorden zijn er ook nog wat aandachtspunten gegeven en kritische vragen gesteld. Wethouder Van Helden, aan u het woord.

Wethouder Van Helden: Goedenavond beste raadsleden, ik ben blij om hier voor u te staan en ook trots. Voor u ligt de Omgevingsvisie 2024 van de gemeente Molenlanden. Het is uw Omgevingsvisie, dat wil ik er even bij zeggen. Alle gemeenten moeten per 1 januari 2027 een Omgevingsvisie hebben. Wij zijn dus ruim op tijd. De Omgevingsvisie bevat integrale ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. De Omgevingsvisie is ook bindend, wij binden onszelf aan de ambities die wij in de Omgevingsvisie zetten. Eigenlijk is deze Omgevingsvisie daarmee ook de input voor bijvoorbeeld de ruimtelijke puzzel. De Omgevingsvisie valt binnen het vergezicht van de Toekomstvisie, net als de visie Sociaal Domein. De Omgevingsvisie en de visie Sociaal Domein zitten op hetzelfde niveau, qua onderling verband ook. Daar waar de fysieke leefomgeving en het Sociaal Domein elkaar raken, bijvoorbeeld sport, beweegvriendelijke buitenruimte en ontmoetingsplekken. De visie heeft ter inzage gelegen. Een aantal zienswijzen heeft geleid tot tekstuele aanpassingen, aanscherpingen en verduidelijkingen. Ambtelijk is een aantal actualisaties doorgevoerd. Wij zijn er nog niet met deze Omgevingsvisie, dat heeft u ook al geconstateerd. De kansen, ambities en dilemma's zijn benoemd als consequenties en die dwingen ons als gemeente tot het maken van keuzes. Dat doen wij in omgevingsprogramma's, gebiedsgericht of themagericht. Daar werd zojuist door mevrouw De Moel, de heer Klink en de heer Snoek naar gevraagd. Als college doen wij dat samen met u als gemeenteraad en ook samen met de samenleving. Het gaat bijvoorbeeld ook over de inrichting van de dorpen. Dat gaan wij samen doen.

De heer Snoek: Dat klinkt goed, dat had ik ook verwacht van de wethouder, maar eigenlijk is de vraag op welke wijze en wat bepaalt dan welke voorzet u formuleert? Is Kinderdijk meer prominent dan bijvoorbeeld onze kern, om er maar twee willekeurig te noemen? Op basis waarvan stelt u dan de keuze voor, voor A, B, C, of D?

Wethouder Van Helden: Mijnheer Snoek, u stelt nu vragen over de uitvoering. Dat kan ik mij heel goed voorstellen, maar er is bij voorbaat geen prioriteit tussen de verschillende gebieden. De gebieden staan op pagina 8 in een afbeelding, de detaillering van wat voor soorten kernen, wat voor soorten buitengebied en dat soort dingen.

De heer Snoek: Dat klopt, alleen u zult het met mij eens zijn dat u en uw ambtenaren niet alles in één keer kunnen behappen. Je zult toch een keuze moeten maken om zeg maar ook te ontwikkelen in een proces hoe je het aanpakt. Natuurlijk is het uitvoering, dat begrijp ik wel, maar ik verwacht eigenlijk van het college wel een voorzet van op basis van A, B en C kies ik dat gebied, dat thema primair te gaan aanpakken.

Wethouder Van Helden: Ik kan mij die vraag heel goed voorstellen. Wij zijn ook aan het nadenken hoe wij het precies gaan aanpakken en wat daarin prioriteit krijgt. Ik kan het alleen nu moeilijk zeggen. Ik kan mij voorstellen dat de kernen als eerste aan bod komen, maar dat wil niet zeggen dat dit een prioriteit is gezien de problematiek. Er volgt op korte termijn een verhaal over de aanpak want wij gaan volgend jaar uitwerken en dan moeten wij dit jaar wel bedacht hebben hoe wij dat gaan doen. Ik kom daar bij u op terug.

De integrale keuzes gaan wij maken per gebied of per woonkern. Een programma kan meerdere projecten en maatregelen bevatten om uitvoering aan te geven. Het is eigenlijk een tussenvorm. Een programma tussen de Omgevingsvisie en een omgevingsplan, maar daarvoor zijn concrete regels net zoals deze nu in bestemmingsplannen staan.
Even iets over de relatie met de mobiliteitsvisie. De mobiliteitsvisie, dat heeft u al geconstateerd, is op hoofdlijnen opgenomen in de Omgevingsvisie. Bij de uitwerking van de omgevingsprogramma's wordt mobiliteit, net als andere thema's, nadrukkelijk meegenomen. Het staat niet los van elkaar. De Omgevingsvisie is meer dan alleen een document. De ambities staan er goed in genoteerd, maar het gaat vooral over de manier van werken. Een manier van werken in de organisatie, de integrale samenwerking tussen de medewerkers van de verschillende domeinen en vakgebieden en met de buitenwereld. Ik heb heel veel complimenten gehad. Het is fijn als een document waar zo lang aan gewerkt is waar heel veel mensen aan meegewerkt hebben zo goed wordt ontvangen. Dank u wel daarvoor. Dit wilde ik even zeggen en een aantal vragen beantwoorden. Het is een integrale visie die het hele fysieke domein raakt. Een aantal vragen wordt nog beantwoord door collega Jan Lock.

De heer Klink: Ik heb een vraag gesteld over de financiën, hoe de vlag er nu bij hangt. Wij spreken ons uit over een heleboel doelen en ambities, maar de realiteit is wel dat wij zullen moeten gaan bezuinigen. Had dit misschien een plek moeten krijgen in de visie of hoe kijkt u überhaupt naar dat spanningsveld tussen alles wat wij willen maar ook wat wij kunnen?

Wethouder Van Helden: Ik begrijp uw vraag, maar zie de visie meer als een lange termijn beeld waar wij naar streven, daarbij ga ik niet bij voorbaat de kosten, die zijn wel in beeld te brengen voor de lange termijn, maar daar ga je niet bij voorbaat restricties opleggen vanwege bezuinigingen nu. Bezuinigen en meer uitgeven is een golfbeweging. Wij willen graag dat het een ambitieuze visie is. Ook in de uitwerkingen willen wij ambitieus zijn, maar ook dat zal in de uitwerking als het gaat wringen en je moet keuzes maken, bijvoorbeeld om financiële redenen keuzes maken, een reden kunnen zijn. Maar om nu al een financiële situatie in de visie beschrijven daar leent wat mij betreft deze visie zich niet voor.

De heer Klink: U vindt het niet te ambitieus?

Wethouder Van Helden: Ik vind nooit iets te ambitieus. Realiteitsgehalte is een mooi, maar zodra je dat gaat doen, ga je jezelf temperen in je ambities.

De heer Klink: Dan is de wethouder het dus eens met het voorstel van de heer Van Bruggen, maar goed, ik loop op de zaken vooruit.

Wethouder Van Helden: Mevrouw De Moel vroeg wat wij gaan doen met de uitkomsten van TIP Molenlanden, die nemen wij mee in de uitwerking per gebied en dus ook per kern.

Mevrouw De Moel: Wat bedoelt u daar dan precies mee?

Wethouder Van Helden: Als wij een afweging gaan maken tussen de verschillende ambities en dingen die met elkaar botsen dan doen wij dat samen met u als raad, maar ook met de samenleving met de dingen in het achterhoofd die ingebracht zijn. Die gebruiken wij dan weer. Voor de mobiliteitsvisie geldt precies hetzelfde.

De heer Egas bedank ik voor de complimenten, taalkundig wil ik er nog wel even goed naar kijken. Uw andere vraag wordt zo dadelijk beantwoord door wethouder Lock.
De heer Klink had nog een vraag over woningsplitsing, maar die begreep ik niet helemaal.

De heer Klink: Ik meen dat wij het ooit weleens over woningsplitsing hebben gehad. Toen is gezegd dat vindt een plek in de Omgevingsvisie. Het heeft nu geen plek gekregen. Er zou nog een avond volgen waarop wij de uitbreiding van de kernen gaan bespreken. Dat is het zesde thema dat nog niet aan bod is gekomen. Dat is volgens mij in september vorig jaar in een planning aangegeven, dit komt nadat wij de Omgevingsvisie hebben vastgesteld. Misschien dat het daar dan besproken gaat worden, maar wij hebben het er weleens over gehad. Het duurt wel lang voordat er eindelijk iets mee wordt gedaan en daarom was het de vraag waard om te vragen hoe zit het daarmee.
De heer Bikker zal deze vraag beantwoorden.

Wethouder Van Helden: Mijnheer Van Bruggen had het over de dorpshuizen als voorzieningen, die worden niet genoemd, scholen wel. Het is lastig om de voorzieningen allemaal te noemen. Als je ze wel noemt, ga je er een bepaald belang van aangeven. Ik heb er zelf op zich geen problemen mee om dit aan de visie toe te voegen.

De heer Van Bruggen: Ik denk dat wij daar dan alsnog op moeten amenderen, maar dank u wel dat u het er ook op die manier in leest. Misschien nog iets dat wellicht te ver voert omdat ik ook het IHP aanhaalde, de samenhang, misschien een klein beetje een toelichting ondanks dat dit een interruptie is. Wij waren vorige week in Nieuwpoort en toen hoorden wij van een aantal kernen, het ging over Goudriaan, dat zij zich door het IHP eigenlijk een beetje zorgen maken over eventuele ideeën voor een MFC omdat zij het idee hebben de focus ligt heel erg op nieuwbouw, het bouwen van een school op korte en lange termijn, waardoor de plannen die er vanuit het dorp al concreet waren of iets minder concreet waren, bijvoorbeeld over een MFC, voor het gevoel naar de achtergrond raakten. Ik noem even Goudriaan als concreet voorbeeld, maar dat gevoel kregen wij die avond. Dat is ook een beetje de gedachte achter de vraag. De samenhang tussen een school en bijvoorbeeld het dorpshuis.

Wethouder Van Helden: Die samenhang zie ik ook. Ik kan mij dat goed voorstellen en daarom juist de dorpshuizen erbij noemen.
De vragen van de heer Van der Koelen worden straks beantwoord door wethouder Lock. Ik kom na de beantwoording van wethouder Lock nog even bij u terug voor het geval u nog vragen mocht hebben.

De voorzitter: Begrijp ik het goed dat wethouder Lock nu het woord krijgt en daarna wethouder Bikker waarna u nog even terugkomt? Wij zien er naar uit.

Wethouder Lock: Dank u wel, voorzitter. De complimenten die specifiek over mijn portefeuille gingen zal ik doorgeven, want er is ook aan onze kant hard aan gewerkt. Een aantal vragen die mijn portefeuille betreffen is gesteld en die ga ik ook als zodanig beantwoorden. De eerste gaan over bodem en watersturend. Dat gaat zowel over bodem als water. Het punt is dat dit zich nog een beetje aan het zetten is. Wij roepen het veel en hebben het er veel over, maar niemand heeft echt een goede definitie en wij zijn ook nog aan het zoeken wie nu het bevoegd gezag is dat daar besluiten over neemt. In ieder geval het Waterschap, de Provincie en het Rijk vinden daar iets over

en wij als gemeente ook want het vindt allemaal plaats in onze gemeente. Je hebt dan ook nog eens een keer de ruimtelijke puzzel die over heel Nederland ligt als een deken, die ook ons gebied specifiek treft. Wat ik in de Omgevingsvisie heb willen neerzetten is hoe wij vanuit de gemeente naar die verschillende andere overheden kijken en spreken op basis van dit document. Het is inderdaad bodem en watersturend, u heeft mij geciteerd naar aanleiding van een bijeenkomst in Wijngaarden of Oud-Alblas. Afgelopen 12 jaar hebben wij 0,4% van het landbouwareaal verloren tegen 6% in Het Groene Hart. Je ziet dat de Provincie heel erg stuurt op wat er in Het Groene Hart gebeurt. Op het moment dat wij 0,4% aan landbouwareaal verliezen (dat is 70 hectaren) en de rest van Het Groene Hart 6% snap je dat je uit moet kijken als gemeente dat daar niet een blauwdruk overheen gelegd wordt. Wethouder Bikker en ik drukken daar sterk op en attenderen om dat te doen. En ja, dat is ook een antwoord op een andere vraag, wij moeten ook kijken hoe wij dan bouwen en daarin verder gaan. Wij hebben geprobeerd dat goed neer te zetten naar aanleiding van het debat van de vorige keer over de Omgevingsvisie.
Vanuit het CDA kwam de vraag over landschappelijke kwaliteit. Dat is iets wat wij aan het uitwerken zijn. Wij hebben al vergaande plannen. Ik denk zelfs voordat er een programma is dat u dat ter kennisname krijgt in een beeldvormende avond omdat wij daar eigenlijk in het kader van het ex NPLG en nog bestaande en levende ZH-PLG actief in bezig zijn. Samen met de zuidelijke rand van de Alblasserwaard hebben wij daar vergaande ideeën over.
Klimaatneutraliteit en alles daaromtrent van de heer Van Bruggen; je ziet en dat is dan wel weer opvallend als je in zo'n debat gaat, wij hebben het een aantal keren doorgelezen, maar er ligt een aantal basisdocumenten voor de Omgevingsvisie. Eén van die documenten is het rechtsdocument dat u citeert. Dat is indertijd unaniem aangenomen met wat wij gezegd hebben als Molenlanden, wij willen minimaal 50% lokaal eigendom. Dat was toen nog niet specifiek vanuit de RES wetgeving, dat was een amendement dat er vanuit ons ingekomen is. Het was tenminste. Na voortschrijdend inzicht rond de hele discussie over windenergie in Molenlanden is het door uw raad aangenomen amendement lokaal voor lokaal ingebracht. Wij hebben dat specifiek ingebracht in de zin van lokaal gefinancierd, maar ook energie opwekken ten bate van lokale energiesystemen. Daar werken wij nu ook aan. Het raadsbesluit van 9 juli heeft ons erg geholpen om daar daadwerkelijk invulling aan te geven. U zult daar binnenkort nadere informatie over krijgen. Dat is de achtergrond van dat er twee tonen in de muziek zitten die elkaar eerder versterken dan tegenspreken. Ik zou het op dat punt bij deze toelichting willen laten. Ik zie niet in dat wij daarop zouden moeten amenderen of andere dingen zouden moeten gebruiken.
Ingewikkelder vind ik uw opmerking, u noemt het terecht, de ambitie van Molenlanden om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Dat nagenoeg is er als nuance ingekomen. Dat heeft ook weer te maken met, een klein beetje technisch maar dan snapt u dat dit woord er niet zomaar ingekomen is, de hele herberekening van de CO^2 emissie vanuit veen. Die blijkt zo ongeveer gehalveerd omdat er een verkeerd model en een verkeerde rekenmethode gebruikt zijn. Het inzicht groeit steeds meer dat met name in veengebieden als het onze de landbouw nooit CO^2 neutraal kan worden. Je moet dan zo ongeveer alle beesten en mensen het land uit doen en dan nog geeft dit gebied CO^2. Wij vinden dat wel zo eerlijk om dat ook in de Omgevingsvisie te zetten. Dat betekent niet dat wij niet onverminderd krachtig de doelen nastreven, maar wij wel eerlijk dit soort ontwikkelingen meenemen.

De heer Van Bruggen: Dank u wel voor het antwoord. In principe noemde ik op het eerste punt niet de mogelijkheid van een amendement. Als het gaat om dit laatste punt dank u wel voor de toelichting, het zat hem wat ons betreft meer in een doel stellen om iets nagenoeg bijna te halen of

een ambitie om het te halen. Gehoord de discussie zagen wij het meer als twee termen om een eventueel doel wat af te zwakken. Dank u wel voor de toelichting, het is aan ons om te bekijken wat wij daar eventueel mee doen.

Wethouder Lock: Ik snap wat u zegt. Het leek alsof wij bij de ambitie weg wilden, maar het is een groeiende realiteitszin. Zo zie ik het althans.
Ik kom bij de bijdrage van Progressief Molenlanden over de transitie van de agrarische sector. U kwalificeert LTO als behoudend en dat wij daar als college een beetje onnadenkend in gevolgd zijn; voetstoots volgen wij LTO. Als u de zienswijze leest en kijkt wat er in de Omgevingsvisie is overgenomen kunt u constateren dat wij niet voetstoots aangenomen hebben wat LTO gezegd heeft. Ik laat het verder aan u over, maar wij hebben bij andere organisaties en bevoegde gezag wel kritisch gekeken wat is hun belang. Dat hebben wij ook bij LTO gedaan. Wij hebben gekeken wat wij daar als gemeente mee willen doen. Tegelijkertijd zit er in de bijdrage van LTO een aantal punten die wij heel serieus nemen. Eén van die punten is, u noemt dat conservatief. Ik denk dat conservatief in dit geval het meest ambitieus is wat wij met ons gebied kunnen en willen. Ik zal het toelichten. Als wij als Molenlanden uitspreken, dat hebben wij de Toekomstvisie gedaan en dat doen wij nu ook in de Omgevingsvisie, wij willen een duurzame agrarische sector in de toekomst behouden en daarop investeren, is dat op zichzelf een enorme opgave. Dat is niet het behoud, maar behoud in een context die heel sterk verandert. Dan wordt het een enorme uitdaging en vind ik het ook niet meer conservatief in de zin van wij zakken een beetje achterover en laten alles hetzelfde zoals het is. Dat weerspreek ik. Dat zit wat ons betreft ook niet in die visie.

De heer Van der Koelen: In duurzaamheid zit ook keuzes maken.

Wethouder Lock: U noemt intensieve veehouderij. De heer Klink heeft daar al enigszins op gereageerd. Wij hebben net een verkenning landbouw afgerond. Wij hebben daar net die 0,4% uitgehaald, die gaat u ook zien. Dat wordt binnenkort beeldvormend aan u gepresenteerd. Daarin staat dat de gemiddelde veebezetting in koeien die wordt toegestaan ongeveer 2,3% is. Ons gebied komt uit op 1,55% tot 2,9%. Dus zelfs de hoogste blijft toegestaan. Wij zitten wat veebezetting betreft aan de goede kant. Dat betekent dat in de keuzes die wij maken, even los van derogatie, wij een gebied zijn dat eigenlijk al vooruitloopt op datgene wat gewenst is. Je kunt dan zeggen het is conservatief. Je kunt ook zeggen wij lopen vooruit en hoeven niet harder te lopen dan strikt nodig is want dan loop je jezelf voorbij als je niet uitkijkt.

De heer Van der Koelen: Op andere vlakken zegt u juist dat wij die ambities verder moeten aanscherpen en nog harder gaan lopen dan de anderen, maar hier bent u wel heel behoudend. Wij doen genoeg; dat vind ik wel behoudend.

Wethouder Lock: Dan heb ik het niet goed gezegd. Ik vind dat wij een voortrekkersrol hebben in de manier waarop wij de landbouwsector behouden. Ik noem bewust die twee woorden. Wij behouden de landbouwsector op een voortrekkende wijze. Als u dat niet gelooft, moet u maar een paar keer met ons mee om te kijken hoe dat klinkt. Dat is wel hoe wij het doen. Ik snap vanuit uw perspectief dat u zegt wat u zegt, het is in die zin ook niet verrassend, maar het is wel op het scherpst van de snede balanceren en hoe wij dat doen. Willen wij die globale ambitie (een duurzame landbouwsector richting 2025) ook daadwerkelijk waar kunnen maken. Anders moeten wij daar maar een keertje in

de wandelgangen verder over discussiëren. Over het landgebruik heb ik al wat dingen gezegd. Wat mij betreft is dit het wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Lock, dan geven wij het stokje door aan wethouder Bikker om de vragen over wonen en woningen splitsen te beantwoorden. Daarna mag wethouder Van Helden afronden.

Wethouder Bikker: Aangenaam wonen (punt 2) wordt genoemd, naar welke type woningen er vraag is, welke opgaven er liggen. Het aantal van 1461 dat wij mogen bouwen in de periode 2024-2030 wordt genoemd. Er wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld en daar komen wij binnenkort bij u op terug hoe wij de periode 2025-2028 verder in willen vullen. Ik beloof u dat het onderdeel woningsplitsing daar dan in ieder geval besproken gaat worden. Woningsplitsing van historische boerderijen is natuurlijk al een mogelijkheid. Binnen de kernen is het ook onder bepaalde voorwaarden mogelijk. Het kan natuurlijk een bijdrage leveren aan de opgave die wij hebben, dat ben ik met u eens, maar wij moeten wel goed doorspreken wat wij wel en niet toestaan. Wij hebben een voorbeeld gehad van iemand die van een winkel een aantal woningen wilde maken terwijl de straat al vol staat met geparkeerde auto's. Je hebt dan ook andere aspecten die je mee moet laat wegen. Het is goed om alle aspecten die hiermee samenhangen in samenhang te bezien om daar een verantwoorde keuze in te maken. Wij komen daar bij u op terug voor het uitvoeringsprogramma 2025-2028. Verder is er ook een opgave na 2030, daar moeten wij het gesprek over voeren met de Provincie. Allerlei onderzoeken die daarvoor gedaan worden en wat onze mogelijkheden zijn. Tot nu toe mogen wij bouwen voor migratiesaldo 0. Dat is wel wat achterhaald, want wij hebben ook wel een andere opgave dan 5 tot 6 jaar geleden met betrekking tot het huisvesten van diverse doelgroepen waarvan Rijk, Provincie en Regio zeggen zorg wel dat zij een plaats krijgen. Dat is een gesprek waar wij naar uit kijken om dat te voeren. De woningsplitsing komt terug bij de uitwerking 2025-2028.

De heer Klink: Als u naar de Provincie gaat om het gesprek te voeren is het misschien ook mooi om als in die visie staat wat ongeveer die richting is die wij zouden willen. Ik hoor wethouder Lock zeggen zo'n visie is reuze handig om mee te nemen naar de Provincie of andere hogere overheden, want dan weten wij wat wij willen als basis voor het gesprek. Dan had het er juist niet in moeten staan als dat gesprek nog gevoerd moet worden.

Wethouder Bikker: Hier staat wat wij mogen, maar er staat ook in wat onze opgave is. Dat is een andere opgave dan wij in het verleden hadden. De Provincie zal daarin echt wel moeten bewegen om niet alleen als taakstelling op te leggen welke doelgroepen wij moeten huisvesten, maar ook onze eigen mensen, onze eigen aanwas een plek te kunnen geven. Dat staat in deze visie ook meerdere keren benoemd dus deze visie kunnen wij echt wel onder onze arm meenemen voor dat gesprek.

De heer Klink: Er staat alleen een zinnetje van na 2030 zijn er natuurlijk ook nog woningen nodig. Dat is toch wat magertjes. U moet daar andere beleidsthema's bij pakken van hieruit spreekt de behoefte om ook na 2030 nog die woningen te hebben. Als het er klip en klaar in staat lijkt mij dat een comfortabelere positie.

Wethouder Bikker: Het is verstandig om onder je arm mee te nemen wat je hebt staan en waar je onderzoek naar gedaan hebt. Het is voor mij niet lastig om aan te geven wat onze woningbouwbehoefte is na 2030.

De voorzitter: De heer Van der Koelen heeft nog een nabrander.

De heer Van der Koelen: Het duurzaam, toekomstbestendig bouwen, welke gedachte de wethouder daar bij heeft.

Wethouder Bikker: Dat staat natuurlijk heel duidelijk in de stukken beschreven. Kijk het traditioneel bouwen op hoger gelegen gronden dat weten wij heel goed, maar het bodem en watersturend daar is deze visie van doordrenkt dat wij daar rekening mee moeten houden. Wij zeggen hierin ook dat wij niet enkel op die hoge en solide gronden gaan bouwen, maar dat wij juist op de gebieden met een mindere bodemgesteldheid kijken wat de mogelijkheden zijn passend bij de bodemgesteldheid. Dat wordt nadrukkelijk genoemd. U kunt zaterdag het NRC op de mat hebben gekregen, maar deze visie benoemt toch wat anders dan wat in het NRC staat. Ik hoop ook van harte dat uw fractie deze visie vast wil stellen.

De heer Van der Koelen: Dat heb ik net al aangegeven in de discussie, maar wij moeten wel gewoon kijken hoe wij dat toekomstbestendig doen.

Wethouder Bikker: Ik vind dat het in deze visie voldoende omschreven staat. Als u daarin iets mist dan horen wij dat graag. Ik denk dat juist specifiek het onderdeel bouwen op de minder geschikte minder stevige gronden heel nadrukkelijk een plaats heeft in deze visie.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bikker. Ik kijk nog even naar wethouder Van Helden omdat hij graag een afsluitend woord wil spreken.

Wethouder Van Helden: Het was meer dat ik het een beetje gek vond om daar te gaan zitten terwijl er misschien nog een nabrander is en ik dan ineens weg ben in de eerste ronde.

De heer Klink: Voordat u gaat heb ik beloofd dat ik nog complimenten zou geven.

Wethouder Van Helden: Dat is eigenlijk de enige reden dat ik nog even terugkom.

De voorzitter: Voordat wij aan de tweede termijn beginnen, schorsen wij even de vergadering omdat wij even willen controleren of de opname goed gaat. Wij krijgen de uitzending niet meer voor elkaar vanavond, maar wij moeten wel een goede opname hebben voor het verslag.

(De vergadering wordt heropend).

<u>Tweede termijn woordvoerders:</u>

De voorzitter: Wij hebben de eerste termijn van agendapunt 6 afgesloten. Ik denk dat de conclusie is dat er minstens één amendement van de ChristenUnie komt rondom de dorpshuizen. Wilt u daar nog wat aan toevoegen?

De heer Van Bruggen: Is het dan gelijk mijn tweede termijn?

De voorzitter: Zijn er überhaupt fracties die gebruik willen maken van de tweede termijn? Wilt u allemaal gebruik maken van de tweede termijn? Wij gaan het rijtje af.

De heer Van Bruggen: Drie punten die wij hebben benoemd. Om bij het laatste te beginnen als het gaat om het lokaal eigendom van energieprojecten, was het antwoord van de wethouder duidelijk. Ik denk er nog even over na of wij daar iets mee doen. Het tweede punt ging over de ambitie tot 2050. Daar gaan wij niet op amenderen na het antwoord van de wethouder. Overigens was het wel een bewuste afzwakking, maar vanuit realisme, de ambitie van het college is nog steeds helder, vinden wij het ook belangrijk om te benoemen waar wij naar streven met elkaar. Het punt waarop wij wel willen amenderen zijn de dorpshuizen. De wethouder gaf aan namens het college dat dit wordt gelezen in de voorzieningen, wij vinden het mooi om het ook expliciet te benoemen en daarom zullen wij een amendement voorbereiden. Wij zullen de samenhang met het onderwijs benoemen in lijn met het uitgangspunt uit het accommodatiebeleid waar wij ook kijken en streven naar samenhang en multifunctionaliteit.

De voorzitter: Wilt u ook nog de mening van uw collega's horen?

De heer Van Bruggen: Zeker.

De heer Egas: Ik heb een vraag op welke pagina, welke zin wilt u precies aanpassen? Omdat er over voorzieningen in het algemeen gesproken wordt en over onderwijs expliciet, ik las daar bij voorzieningen algemeen wel zoals dorpshuizen in. Ik zou eigenlijk graag willen weten waarover wij praten voordat wij onze mening geven over uw amendement.

De heer Van Bruggen: Uiteraard denken wij na over de formulering. Het gaat expliciet om ambitie 1, hoofdstuk 3.2 pagina 9. Daar willen wij op de pagina met het dikgedrukte gedeelte over de bestaande voorzieningen nabij het onderwijs de dorpshuizen expliciet benoemen in samenhang.

De heer Snoek: Kiest de ChristenUnie er dan voor om iets van een soort algemene omschrijving te krijgen van voorzieningen waar je actief bijvoorbeeld enkele werkwoorden achter formuleert om toch te proberen te vangen het onderwijs, de dorpshuisfunctie, de sociale adhesie, kerkelijke instellingen, alles wat wij een beetje kennen, naar de Toekomstvisie? Ik ben een beetje bang als je expliciet de dorpshuizen benoemt dat je dan een limitatieve opsomming krijgt. Ik zou willen voorstellen om te kiezen voor voorzieningen met wat actieve werkwoorden daarachter waarin wij dingen onder dat dak kunnen uitvoeren en doen.

De heer Van Bruggen: Ik zie dit meer als een tip bij het vaststellen van het amendement. Onderwijs wordt terecht expliciet genoemd. Wij willen ook graag de dorpshuizen ook expliciet noemen.

De voorzitter: In lijn met het accommodatiebeleid zoals u dat aangaf in uw eerste termijn. Was dat uw tweede termijn? (Dat is het geval).

Mevrouw De Moel: Ik zit nog een beetje te kauwen over die rol van de raad, zeker als dat expliciet gaat richting die uitvoeringsprogramma's. Geven wij nu het college volledige ruimte of neemt het college ons op voorhand mee? Wij hebben de wethouder antwoord horen geven van wij nemen dat op, maar dat zouden wij wel wat concreter willen beetpakken omdat het eigenlijk goed is om dat aan de voorkant af te spreken; wat verwachten wij daarin ook van het college. Ik wil ook eigenlijk wel een reactie van u horen of dat dan misschien in de vorm van een beeldvorming zou kunnen zijn of door het expliciet te benoemen. Ik wil liever aan de voorkant ergens een kader voor stellen dan dat wij aan de achterkant zeggen wij hadden het eigenlijk liever anders gewild.
Het tweede is de reactie op de heer Van Bruggen, ik heb specifiek de bewoordingen die u daarnet naar voren haalde genoemd. Ik snap de toevoeging van de dorpshuizen, alleen ik ga ook mee met wat de heer Snoek daarin aangeeft. Onderwijs wordt genoemd, maar er worden geen scholen genoemd. In de ambitie over die levendige kernen worden wel expliciet zwembaden en sportvoorzieningen genoemd en ook nog de aantallen. Er wordt een aantal dingen concreet benoemd waardoor ik mij kan voorstellen dat je de reactie van de heer Van Bruggen krijgt. Mijn voorstel zou zijn om het een beetje in algemene zin mee te nemen. Op het moment dat je expliciet de dorpshuizen gaat noemen, mis misschien net wat anders op het gebied van cultuur. Het gaat erom dat mensen samenkomen. Meer in die trant, dat is waarom ik denk dat dit een goede oplossing zou kunnen zijn. Dit is even een suggestie richting de heer Van Bruggen.

De voorzitter: Even een verheldering ten aanzien van uw opmerking over de rol van de raad, zijn er wat kaders die u zou willen toevoegen aan de Omgevingsvisie of los daarvan?

Mevrouw De Moel: Het zou misschien wel kunnen zijn dat het iets is om te amenderen, maar ik wil eerst eventjes kijken hoe mijn collega's daarover denken. Misschien is dit wel een plek om het vast te leggen als kader.

De heer Egas: Wij hebben onze tijd meer dan gebruikt denk ik en toch hebben wij het gevoel dat wij nog niet alles hebben kunnen zeggen wat wij over de Omgevingsvisie willen zeggen. Daarvoor is deze ook te veel omvattend en te breed om in vier minuten te kunnen bespreken. Om kort te gaan danken wij de wethouders voor de antwoorden die gekomen zijn op onze vragen. Dat heeft voor ons verduidelijking gegeven, met name op die punten waarop de visie wringt en schuurt. Eigenlijk hebben de wethouders Bikker en Lock gezegd waar onze ambitie maar ook de uitdaging ligt op basis waarvan dat lastiger is, maar die uitdaging wordt wel aangegaan. Wij zijn blij dat het college zich daarvoor wil inspannen.
Er liggen nog twee vragen. Een vraag van de heer Van Bruggen, hoe denkt u over een eventueel amendement rondom dorpshuizen? Als ik paragraaf 3.2 lees dan lees ik het daarin. Dat is altijd een punt van exegese, hoe leg je een woord uit. Als er staat 'bestaande voorzieningen tenminste behouden' dan zijn dat de dorpshuizen die er nu zijn. Dat lees ik erin. Ik heb van de wethouder gehoord dat de nadere aanduiding voor hem geen probleem zou zijn. Ik zie niet echt een probleem, maar ik zie ook niet echt dat het er niet in staat. Wij wachten dat nog even af. Het zal nog wel een toer worden om daar een goede zin voor te maken, maar de fractie van de ChristenUnie is creatief genoeg.
Een tweede punt is de positie van de raad, dat vind ik een lastige. Over een aantal weken stelt de raad de Omgevingsvisie vast en vervolgens gaat het college daarmee aan de slag. Dat is ook onze positie, die kaderstellende rol, die visie vaststellen en eigenlijk tegen het college zeggen ga hiermee aan het werk in uw uitvoeringsprogramma. Ik wil er een beetje van wegblijven om daar als raad

continu bovenop te zitten. Ik geef het college de ruimte en de gelegenheid om de visie uit te werken en tot plannen te komen die dan vervolgens weer voorgelegd worden aan de raad. Dat is toch een beetje het spel dat wij normaalgesproken spelen.

De heer Snoek: Een concrete vraag aan collega Egas, wil hij verrast worden met een raadsvoorstel met een bepaalde keuze dat een gebiedsverdeling en bepaalde thema's in zich heeft? Ik begrijp dat hij bedoelt te zeggen ik wil niet altijd op de achterbank zitten van het college, maar in dit belangrijke dossier wil ik toch wel weten hoe het college beweegt. Ik neig dan naar meenemen van de raadsleden in het gedachtegoed.

De heer Egas: Ik denk dat wij met dit college voldoende aan informatie krijgen. Wat mij betreft in ieder geval. Ik heb wethouder Lock vanavond een aantal keren horen zeggen daar krijgt u nog een raadsinformatiebrief over, daar gaan wij nog een beeldvormende avond over houden. Ik zie die proactieve houding van het college naar de raad en heb niet de indruk dat er dingen achtergehouden worden of dat wij ineens verrast zullen worden met iets dat wij niet hadden zien aankomen. Ik denk ook dat het een taak van het college is om proactief te blijven informeren en ons op de hoogte te houden. Om daar een positie in te nemen dat wij voortdurend daar extra besluiten over moeten nemen, behalve dan waartoe wij geroepen zijn om te besluiten, namelijk de visie vaststellen en vervolgens de uitvoeringsplannen vaststellen, dat dit onze positie is. Vervolgens is uw vraag terecht waar legt u uw prioriteiten, waarin maakt u uw keuzes. Daarin zullen wij ook onze rol pakken als die informatie van het college komt om het college te bevragen. Op voorhand al een positie innemen van wij willen wel heel erg de vinger aan de pols houden, ik houd altijd een beetje ruimte voor de creativiteit van het bestuur om daarmee hun gang te gaan.

De heer Van der Koelen: De heer Egas heeft net al antwoord gegeven op de vraag die ik wilde stellen, van in hoeverre wil de heer Egas meegenomen worden in het vervolgproces, maar daar krijg ik geen antwoord op.

Mevrouw De Moel: Ik heb eigenlijk een paar expliciete vragen gesteld. Is het zo dat wij hier een kader zouden moeten stellen. Zou het bijvoorbeeld in de vorm van een beeldvormende avond moeten, daar hoor ik u geen antwoord op geven. Is dat iets waarvan u zegt dat is die proactieve houding?

De heer Egas: Ik heb de wethouder vanavond horen zeggen dat het college van plan is met de agendacommissie af te stemmen om een aantal beeldvormende avonden rondom thema's die uit deze visie voortkomen te houden. Ik proef in ieder geval in de antwoorden van het college vanavond wij willen graag met u op pad gaan, niet als college los van de raad, maar samen. Dat is in ieder geval wat mij vanavond aangesproken heeft, dat ik dat gehoord heb. Ik denk dat dit versterkt kan worden. Ik zou eigenlijk uitgesproken willen zien de gemeenteraad wil graag op de hoogte gehouden worden van uw plannen, van uw ambitie, van uw prioritering, neem ons daarin mee. Om daar een formeel besluit over te nemen, daarin aarzelen wij.

De heer Snoek: Ik verwacht dat vak C hier goed naar heeft geluisterd.

De voorzitter: Aan de non-verbale reactie te zien wel. Dat was uw bijdrage in tweede termijn? (Dat is het geval). Wij gaan naar de heer Klink.

De heer Klink: Dank aan de wethouders voor de antwoorden die zij hebben gegeven. Ik zal meteen even reageren op het laatste punt. Ik dacht eerst van de raad zal toch wel betrokken zijn bij die programma's, want volgens mij kun je op verschillende manieren die thema's en die gebiedsgerichte programma's vormgeven. Je kunt de Omgevingsvisie wijzigen, dan zijn wij sowieso betrokken, je zou ook visies op het gebied van bedrijventerreinen kunnen vaststellen en dan zijn wij ook betrokken, een aparte deelvisie. Of je gebruikt die programma's. Bij die programma's, dat wist ik niet, dank voor de signalering, is het inderdaad wel een bevoegdheid van het college, wel nog met een zienswijzetermijn en er wordt eerst een ontwerp gemaakt dus wij zullen sowieso op de hoogte zijn voordat het echt wordt vastgesteld. Ik lees ook in de Omgevingswet dat er wat wordt geworsteld in Nederland met de rol van de raad binnen het tot stand komen van zo'n programma. Het is denk ik wel goed om het daar een keer over te hebben. Ik zie het niet zo snel gebeuren dat dit in de vorm van een amendement wordt vastgelegd, maar ik denk dat het goed is om daar wel naar te kijken.
Het aangekondigde amendement van de ChristenUnie; de wethouder was positief dus ook wij hebben een positieve grondhouding ten opzichte van de dorpshuizen. Wij zullen kijken in welke vorm dit tot ons komt.
Ik heb zelf ook nog twee dingen. Woningen na 2030, volgens de wethouder kan er geen voorspelling gedaan worden. Ik denk dat wij ons toch wel aan een voorspelling kunnen wagen gezien de dubbele vergrijzing en een verdunning dat wij die woningen steeds meer nodig zullen hebben, ook na 2030. Of misschien een decennium later dat weet ik niet, maar daar iets over opnemen, ik denk dat wij dat laten gaan.
En nog het punt van woningsplitsing. Wij hebben anderhalf jaar geleden gesproken over een splitsing van boerderijen. Toen werd in een amendement en een motie voorgesteld om bij de salderingsregeling aan de Provincie te vragen hoe zij tegenover een verruiming van de splitsingsbevoegdheden staat. Aangekondigd is dat het thema wordt besproken bij het woningprogramma 2025-2028, maar dan is het goed als wij daar toch naar gaan kijken, als wij meer ruimte willen en het gesprek met de Provincie nog moet worden gedaan, om dan in de Omgevingsvisie op te nemen dat wij daarvoor meer ruimte zouden willen zien. Dat wij daar meer gebruik van willen maken als dat kan. Wij overwegen een amendement, het zou aardig zijn als jullie alvast even kunnen aangeven of jullie daar wel of geen heil in zien zodat wij een betere afweging kunnen maken.

De heer Snoek: Twee opmerkingen, in reactie op de collega van het CDA over woningsplitsing, ja dat is een mogelijk, maar dat zou één van de mogelijkheden kunnen zijn. Recent is er iets over tiny houses gekomen, maar niet in de context zoals wij tiny houses kennen. Dat zijn volgens mij allemaal mogelijkheden, niet alleen beperken tot woningsplitsing, maar alle varianten zouden eigenlijk een plaats moeten kunnen krijgen om te onderzoeken voor de nabije toekomst.
Het tweede is dat ik het voorstel van de ChristenUnie afwacht. Ik hoop dat zij mijn tip meenemen.

De heer Van der Koelen: Het college heeft de raad in mijn ogen goed meegenomen in de totstandkoming van de Toekomstvisie en de Omgevingsvisie. Daar alleen maar lof voor. Het is fijn dat aangegeven wordt dat er in het vervolgtraject ook avonden worden georganiseerd. Wij kunnen ons heel goed vinden in het proces zoals dat tot nu toe loopt. Geen 100% tevredenheid in de uitkomst, maar wel over het proces als zodanig. Complimenten zoals dat aangepakt wordt.

Voor wat betreft de vraag van de ChristenUnie over de dorpshuizen in de ambitie, mij staat voor dat in de Toekomstvisie dorpshuizen expliciet genoemd worden. Ik zal niet zeggen dat wij tegen een dergelijk amendement zijn, maar ik moet wel even bekijken wat de toegevoegde waarde is. Ik laat mij verrassen door waar de ChristenUnie mee komt en in welke context wij dat plaatsen.
Ten aanzien van woningbouw kunnen wij voor een belangrijk deel meegaan, want wij zien ook dat de opgave voor woningbouw de komende jaren alleen maar verder zal gaan toenemen. Eenpersoonshuishoudens, de vergrijzing, de invloed van de Randstad die optrekt. Kijk naar wat er in Sliedrecht en Hardinxveld gebeurt. Ook wij gaan daar ongetwijfeld mee te maken krijgen. Je kunt er maar beter voor opgesteld staan en niet verrast worden. Laten wij eventjes afstemmen.

De voorzitter: Ik gaan even terug in het rondje naar de heer Van Bruggen.

De heer Van Bruggen: Even op de rol van de raad, volgens mij ontstaat er nu een soort van consensus dat wij het college daarin vertrouwen dat zij de raad betrekt. In die zin kon ik de lijn van de heer Egas ook volledig volgen. De visie komt naar ons, het plan komt naar ons, het programma niet, maar daarover zouden wij geïnformeerd kunnen worden. Dat is wat ons betreft voldoende.
Als het gaat om woningsplitsing hoor ik een amendement, dat zou betekenen dat de fractie van het CDA woningsplitsing expliciet wil benoemen in de visie. Daar staan wij wel positief tegenover. De heer Klink refereert aan een motie die wij gezamenlijk hebben ingediend anderhalf jaar geleden. Wij hebben deze motie toen heel erg afgezwakt maar in ieder geval de Provincie te vragen om een reactie. Daar was toen vrij weinig steun voor helaas, dus misschien dat wij nu op een andere manier een poging kunnen wagen.
Tot slot ons amendement, wij gaan ons best doen om een goede formulering te vinden.

Mevrouw De Moel: Bedankt voor jullie reacties. Ik zie dat iedereen het belangrijk vindt om goed meegenomen te worden. Vertrouwen in het college is altijd heel erg mooi, maar een amendement is dan denk ik niet het juiste instrument, mogelijk kan via een motie een oproep gedaan worden om het expliciet te benoemen. Dat is minder zwaarwegend. Wij kunnen dan in ieder geval de punten die benoemd zijn aangeven. Dat is de voorbereiding voor de komende twee weken wat Doe Mee! betreft.
Als wij het hebben over woningsplitsing heb ik de reactie van de wethouder gehoord. Eigenlijk hetzelfde als bij de dorpshuizen, expliciet benoemen maar daarmee sluit je ook andere mogelijkheden uit. Passend wonen is wat ons betreft, en dat lezen wij daar ook wel in, één van de mogelijkheden. De prioriteitstelling hebben wij inmiddels gehoord van het college.

De voorzitter: Tot slot nog de heer Egas met betrekking tot het aangekondigde amendement over woningsplitsing.

De heer Egas: Ik kan kort zijn, wij zullen afwachten wat de inspanningen van de fracties opleveren.

De heer Klink: Bedankt voor de reacties. Ik bedank de heer Snoek voor de suggestie om het iets breder te trekken. De vragen die gisteren door de heer De Groot zijn gesteld over die tiny houses (maar dan net iets anders) dit zal misschien ook tot de mogelijkheden behoren om er op een creatieve manier woningen bij te krijgen. Het zal nooit het hele probleem oplossen, maar het kan wel helpen en dan is passend wonen misschien wel net te algemeen. Wij zullen kijken of wij daar een goede formulering voor kunnen vinden.

De voorzitter: Wij wachten alle creativiteit af, zowel in het amendement van het CDA als dat van de ChristenUnie en een motie van Doe Mee! Hiermee sluiten wij dit agendapunt af. Over twee weken wordt verder gesproken over de Omgevingsvisie in de raadsvergadering.

7. Mobiliteitsvisie

De voorzitter: Afgelopen zaterdagmorgen stond het verkeer bij de N216 vanuit Gorinchem richting Schoonhoven bij het kruispunt weer helemaal vast. Toen ik mijn boodschappen in Giessenburg had gedaan ben ik via de put door Ottoland teruggereden naar Goudriaan. Sluipverkeer en afgesloten rijbanen op de A15 waren de oorzaak van de drukte in de polder. Wij willen geen sluipverkeer, maar wij doen er zelf aan mee. Wij kijken met een zekere jaloezie en belangstelling naar Vijfheerenlanden waar zij een gesloten verklaring hebben ingesteld met camera's, getuige de brief die wij thuisgestuurd kregen omdat wij zonder ontheffing door Lexmond waren gereden. Hoe houden wij de woonkernen in Molenlanden toegankelijk maar voorkomen wij allerlei hinder voor de leefomgeving en het milieu? Wij vormen onze mening over het voorstel van het college om de Mobiliteitsvisie 2040 vast te stellen. De portefeuillehouder is wethouder Van Helden. Ik heb voor jullie de volgende vragen:

- Herkent u de opgave waar wij voor staan?
- Welke ambitie wilt u onderstrepen of aanvullen?
- Heeft u nog aanbevelingen voor de vervolgstappen?

Deze vragen zijn bedoeld om uw bijdrage te stroomlijnen zodat deze binnen de vier minuten past.

<u>Eerste termijn woordvoerders:</u>

De voorzitter: Ik begin bij de SGP, de heer Blok.

De heer Blok: Ik heb mijn best gedaan om een bijdrage te maken die binnen vier minuten past. Ik heb daar uw vragen niet bij gedaan, want die wisten wij natuurlijk niet. Wij kunnen aardig improviseren, dat is misschien ook wel een beetje ons vak, maar als u wilt dat wij onze bijdrage helemaal volgens deze richtlijnen doen, is het misschien handig als u de vragen van te voren met ons deelt zodat wij daar in onze voorbereiding rekening mee kunnen houden.
Ik ben blij om hier te zijn en om u allemaal weer te zien. U weet ik ben onlangs vader geworden. Toen ik vanavond thuis wegging en zei tegen Norah "ik ga het over jouw toekomst hebben", knikte zij instemmend. Dat snapt u. Een dochter van drie weken is al heel actief. Een prachtige dochter overigens. Het enige smetje is dat er op haar geboorteakte Gorinchem staat. Gezien het afgelopen jaar, snapt u dat wij dat wat jammer vinden. Voor de rest is alles goed.
Voorzitter, wij gaan naar de Mobiliteitsvisie. Allereerst willen wij als SGP-fractie de wethouder en de ambtenaren heel hartelijk danken voor de Mobiliteitsvisie zoals die nu voorligt. Wij als SGP-fractie vinden het een mooi vormgegeven, duidelijk en goed beschreven stuk. Onze complimenten. Ook zijn wij tevreden en blij met het proces, zowel de raad als andere stakeholders zijn diverse keren meegenomen in het proces en ook hun input is serieus genomen. Ook de inwoners zijn nadrukkelijk en op verschillende momenten in het proces betrokken. Als SGP vinden wij mobiliteit een belangrijk punt. Als het aan ons ligt, blijven de belangrijkste doorgaande verkeersstromen zo veel mogelijk buiten de woonkernen. Wij willen ook aandacht voor een goed openbaar vervoer. Fijn om te lezen dat het college dat ook ziet. Let hierbij ook goed op de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen

zodat het woon-werkverkeer richting de bedrijventerreinen ook verminderd kan worden. Mijn eerste vraag is of de wethouder kansen ziet om hier nog wat meer op in te zetten?
Het stuk zal als basis gaan dienen voor het beleid op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. Op grote lijnen dus aangezien wij het uitvoeringsprogramma in 2025 zullen krijgen. Toch is het goed om nu ook alvast met het oog daarop wat dingen te benoemen. Allereerst te beginnen bij de kanttekeningen. Het college maakt nu al een voorbehoud als het gaat om de middelen en de personele capaciteit. Hoe groot acht de wethouder de kans dat alle ambities die erin staan gerealiseerd worden? Hoe staat het momenteel eigenlijk met de capaciteit op dit vlak?
Wij lezen dat mobiliteit mede sturend gaat zijn bij ruimtelijke keuzes. Gaat dan vooral de ruimtelijke keuze sturend zijn, of de mobiliteitskeuze of zit er stiekem een financiële adder onder het gras? Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan?
Bij niet alle trends is ook de visie van de gemeente beschreven, de ChristenUnie heeft hier vragen over gesteld. Bijvoorbeeld de toename van het aantal toeristen. Dit wordt wel genoemd, maar vervolgens missen wij als SGP-fractie eigenlijk hoe wij daar als gemeente echt mee willen omgaan. Hoe ziet de wethouder dit? Is er ook ruimte en aandacht voor bijvoorbeeld een fietssnelweg? Als je nu van Nieuw-Lekkerland naar Arkel wilt fietsen, moet je op een aantal plekken nog steeds over de gewone weg fietsen (niet op een apart fietspad) en dat vinden wij jammer. Liggen daar kansen, ook in samenwerking met het Waterschap en de Provincie? Kan de wethouder dit misschien meenemen in de aanloop naar het uitvoeringsprogramma?
In het stuk staat dat dit stuk periodiek geëvalueerd en aangepast gaat worden. Over welke periode hebben wij het dan? Gaan wij hier elkaar elke twee of vier jaar als raad over spreken? Heeft de wethouder daar wat duidelijkheid over?
De ChristenUnie stelde wat ons goede vragen over de verbinding van de waterbus richting Groot-Ammers. De antwoorden van het college hebben ons enigszins gerustgesteld, maar is het niet goed om gewoon in onze visie uit te spreken dat wij daar ook actief op gaan lobbyen? Namelijk die waterbus zo ver mogelijk onze gemeente in. Hoe meer verkeer wij van de dijk kunnen halen des te beter het is.
Ik heb nog drie dingen. Er staat in het stuk dat in verschillende kernen de snelheid 30km per uur is, maar dat hier niet altijd goed naar geluisterd wordt. Is het een idee om nog meer in te zetten op handhaving en campagnes om de snelheid wel naar beneden te krijgen? Wij hebben daar onlangs een raadsinformatiebrief over gehad, maar moet dat ook niet gewoon nog duidelijker in onze visie, want heel veel andere dingen staan wel heel uitgebreid beschreven?
Wij missen als fractie de visie op gevaarlijke kruispunten, oversteekpunten en andere onveilige verkeerssituaties. Hoe gaat u hiermee om? Een voorbeeld hiervan is, wij hebben het daar eerder over gehad, de N481 Zijdeweg. Dit is een beetje een zijstraat dus ik vind het prima als de wethouder hier schriftelijk op antwoordt. Op 16 juli schreven wij hierover een brief aan Gedeputeerde Staten. Hebben wij daar eigenlijk al een antwoord op gekregen? En zo ja, wilt u dat antwoord met ons delen?
Er zou wat ons betreft ook nog wel wat meer visie op mobiliteit rondom scholen mogen zijn. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om hier nog meer verbetering in aan te brengen en is hij bereid dit bij het uitvoeringsprogramma mee te nemen, helemaal gezien het feit dat dit door de inwoners echt heel vaak genoemd wordt?
Afrondend, wij zijn blij met dit stuk. Wij wachten de antwoorden van de wethouder af. Als fractie staan wij positief tegenover deze visie.

De voorzitter: U ging ruim over de tijd, wij gaan gauw door naar het CDA, de heer De Haan.

De heer De Haan: De Mobiliteitsvisie is net als de Omgevingsvisie een heel mooi document waarin zaken benoemd worden die, zoals mijn collega van de SGP al zei, de meeste partijen wel kunnen waarderen. Zelfs in ons expliciete CDA-punt 'de auto te gast' zijn de voetpad- en fietspadinrichting meegenomen. Grote complimenten daarvoor. Het STOMP-principe voor de kernen is een ambitie die wij willen onderstrepen, daarover zo meteen een aantal vragen die wij daarbij hebben. Verder zijn alle thema's al genoemd door mijn collega, dus daar ga ik verder niet op in. Ik sluit daar graag bij aan. Na 25 pagina's goede ideeën waar nog wel wat aanvullingen op kunnen komen, komen wij bij de financiële onderbouwing. Dat is toch wel een hele korte alinea. Ook bij de vorige visie hoorden wij dat dit in de uitvoeringsprogramma's komt. Ik wil daar toch wel graag een reflectie van de wethouder op hebben. Een paar regels onderaan de financiële onderbouwing zeggen eigenlijk dat wij de zaken pas gaan financieren als wij ze gaan uitvoeren. Hoe gaan wij dat aan onze inwoners uitleggen? Hoe gaan wij aan de inwoners van b.v. Arkel, waar wij heel veel verhalen hebben gehoord over verkeersonveiligheid, uitleggen dat wij dat eigenlijk wat voor ons uit schuiven? Zo komt dat wel op ons over. Wij weten ook dat de financiering ingewikkeld gaat worden.
Als laatste punt, hoe gaan wij organiseren dat wij draagvlak krijgen voor de ambities die wij hebben voor die gezamenlijke projecten? Er wordt een hele alinea gewijd aan gezamenlijke projecten met Waterschap, Provincie, Rijkswaterstaat en Rijk, maar eigenlijk zit daar niet echt een plan achter. Het is meer een opsomming van zaken waar wij rekening mee zouden moeten houden en waarover wij zouden moeten overleggen, maar wat is het plan hierachter en hoe gaan wij hiermee aan de slag? Ik hoor ook graag van andere partijen hoe zij hier tegenaan kijken.

De voorzitter: Wij gaan naar de fractie van de VVD, mevrouw De Wit.

Mevrouw De Wit: Uw inleiding op dit agendapunt met betrekking tot de oplossing van Vijfheerenlanden voor sluipverkeer wordt door de VVD zeker niet gedeeld. Wij zien het niet als oplossing om alleen voor bewoners wegen open te stellen, want uiteindelijk neemt daardoor de wegcapaciteit in totaliteit af. Ook ondernemers in de omgeving zullen klagen over het feit dat zij een deel van hun omzet missen. Aan iedere oplossing zitten twee kanten, wat moet het zwaarste wegen, dat is iets waar je goed naar moet kijken. Ik moet zeggen dat de opgaven worden herkend maar verkeersveiligheid, wat een duidelijk punt is in de opgaven, zou wel een betere uitwerking mogen. Verkeersveiligheid wordt nu benaderd als in de kernen zorgen dat het verkeer gesplitst wordt (de auto te gast) ik denk dat er meer oplossingen zijn. Veiligheid zit voor mij ook in dat je ergens snelverkeerfietspaden gaat aanleggen, maar ook zorgen dat je bijvoorbeeld aansluitingen naar snelwegen goed inricht zodat daar de doorstroming aan de gang blijft. Ook ik stond afgelopen zaterdag in de file op de N214. Ik wilde de N3 op en tot mijn verbazing zag ik hoe inefficiënt de verkeerslichten werkten. Ik denk dat daar ook veel meer aandacht voor moet zijn. Hier zouden wij graag veel meer ambitie zien hoe de gemeente samenwerkt met de Provincie in de afstemming, wellicht met een beetje AI, om er voor een oplossing voor de stoplichten te zorgen op het moment dat de A15 stroopt zodat er wel een goede doorstroming van de N214 naar de N3 kan plaatsvinden bijvoorbeeld.

De heer Blok: Ik ben het helemaal eens met uw punt, volledig terecht, maar moeten wij daarvoor wat u betreft het hele stuk aanpassen of zeggen wij de wethouder oproepen om als de wiedeweerga in gesprek te gaan met de Provincie om dat te regelen?

Mevrouw De Wit: Ik denk dat dit sterker in het stuk verwoord mag worden. Ik heb ook gemerkt dat bij het optimaliseren van de 15-tons zones (pagina 19) staat samen met het Waterschap. Op pagina 20, uitwerking basisprincipes, worden het Waterschap en de omliggende gemeenten genoemd. Ik zou in het stuk veel meer een visie willen zien hoe wij omgaan met onze partners die wij nodig hebben om de mobiliteit te regelen. De Provincie hebben wij nodig voor het openbaar vervoer. Ik heb het stuk gelezen, ik vond het lastig om er handen en voeten aan de geven. De opgaven en de ambities zijn helder. De ambities komen eigenlijk één op één uit de Omgevingsvisie, maar bij de uitwerking mis ik eigenlijk een plan. Wij hebben het over ambities, maar hoe wij het echt gaan realiseren daar mis een doorkijk en dat had ik eigenlijk verwacht in deze visie. Dit wijkt in mijn ogen weinig af van wat wij in de Omgevingsvisie al hebben opgeschreven. Wat maakt dit stuk dan anders dan de Omgevingsvisie? Dat was mijn aanvulling, ik zou graag de realisatie concreter verwoord zien in het stuk. Financiën, dat deel ik met de voorgaande sprekers.

De voorzitter: Wij gaan naar Progressief Molenlanden, de heer Van der Koelen.

De heer Van der Koelen: De eerste kennismaking met de Mobiliteitsvisie was in het Noorderhuis. Ik kan wel zeggen dat er grote ontevredenheid was over het stuk dat toen gepresenteerd werd. Het was meer een samenraapsel van knelpunten waar oplossingen voor bedacht werden. Kijkend naar het stuk dat nu voorligt, kan ik zeggen dat het gewoon echt wel aan kwaliteit gewonnen heeft. Er liggen op onderdelen zeker wel visies over mobiliteit (de auto te gast, het STOMP-principe en nog een aantal). Verder vind ik nog steeds dat er knelpunten beschreven worden die opgelost dienen te worden. Dat vind ik geen visie, maar een uitwerking van een visie. Je moet eerst een beeld hebben waar je naartoe wilt voordat je met die oplossingen gaat komen als zodanig. Dat is lastig, dat begrijpen wij zeker, want je hebt die afhankelijkheid van andere partijen. Zoals daarnet al door mijn voorganger werd gezegd, dat zijn Provincie, Rijkswaterstaat, Waterschap en ook omliggende gemeenten want wij zijn geen eiland op zich. Wij sluiten aan op andere gemeenten en die moeten ook mee in dit verhaal. Ik zie dan dat hier wel gewoon een stuk ontbreekt. Waar zijn die anderen? Zij worden genoemd, maar hoe wordt het verankerd en hoe wordt daarmee omgegaan? Hoe worden zij verder betrokken in het geheel? Idem als je kijkt naar Rijkswaterstaat. Op het moment dat gezegd wordt de A15 wordt niet verbreed, dat is een uitspraak die ondertussen gedaan wordt, denk ik hoe gaan wij dan verder met het omliggende wegennet? Wij weten één ding zeker, de N214 zal verder belast gaan worden. Je moet wel een visie hebben hoe je dat oppakt. Dat hoeft niet zoals bij Vijfheerenlanden te zijn alleen voor inwoners, maar denk erover na. Als je kijkt naar het zware verkeer in onze polder, dat gaat voornamelijk naar de bedrijventerreinen. Je kunt als visie hebben dat je dat zware verkeer niet wilt en dat betekent dat je met de bedrijventerreinen een stap moet zetten. Dat is wel één van de dingen die ik wil meegeven.
Hetzelfde geldt voor het OV. Je kunt hele mooi ambities hebben, maar uiteindelijk is de Provincie concessiehouder. Hoe wil je daarmee omgaan? Ben je bereid om de financiën daarvoor mee te nemen? Wat wil je bijdragen aan een ander soort OV dan het OV dat wij op dit moment hebben? Ik zie daar nog niets van.

De heer Blok: Ik heb eigenlijk twee vragen. U verwijt het college dat de visie van Rijkswaterstaat en de visie van omliggende gemeenten niet in het stuk staan. Volgens mij gaan wij over onze eigen Mobiliteitsvisie en vervolgens gaan wij in gesprek met stakeholders wat die ervan vinden.
Het tweede is dat u eerst zegt het zou meer visie en minder uitwerking moeten zijn, maar vervolgens zegt u ook die bedrijventerreinen en de A15 zou ik iets concreter willen hebben. Dat

spreekt voor mij elkaar een beetje tegen. Aan de ene kant wilt u een visie, maar aan de andere kant mist u uitwerking. Dat snap ik niet helemaal.

De heer Van der Koelen: Die bedrijventerreinen en het zware vrachtverkeer in de polder, heb je daar een alternatief voor, dat is keuze/een visie. Een ander voorbeeld dat ik gaf is de afhankelijkheid van derden in deze. Je moet dan wel een visie hebben om in gesprek te gaan met elkaar. Je hebt een aantal randvoorwaarden zoals een A15 die is zoals deze is. Dat wilde ik als voorbeeld meegeven. Ik realiseer mij iedere keer weer dat ieder voorbeeld dat je geeft het verkeerde voorbeeld is, maar dat terzijde.
Hetzelfde geldt voor de vergrijzing. Wij hebben het net over het woongedeelte gehad, welk type woningen zoeken wij? Vergrijzing betekent ook dat de spits op andere momenten gaat plaatsvinden. Hoe ga je daarmee om? Ook daar moet je over nadenken. Wij vinden dat deze mobiliteitsvisie nog niet volmaakt is, daarvoor moet nog een aantal stappen gezet worden om te komen tot een totaalbeeld. Daar wil ik het voorlopig even bij laten.

De voorzitter: Wij gaan naar de fractie van de ChristenUnie, de heer Timmer.

De heer Timmer: Dank voor de Mobiliteitsvisie en de antwoorden op onze vragen. Bereikbaarheid en mobiliteit zijn belangrijke thema's voor onze inwoners. Mobiliteit staat in relatie met wonen, werken, recreëren, gezondheid, verkeersveiligheid, handhaving. Kortom, bereikbaarheid in de samenleving. Helaas ook met nadelige zaken zoals sluip- en zwaar verkeer, geluidsoverlast, ongelukken en te hard rijden. Bijvoorbeeld in Nieuw-Lekkerland de Standerdmolen, de Planetenlaan en de Lekdijk. Dus graag ook de aangekondigde verkeerscampagne richten op deze wegen.
Verder moeten wij bij de Omgevingsvisie en Toekomstvisie goed nadenken waar wij wat willen bouwen en realiseren. Het werd al in verschillende vormen genoemd, waar wil je bedrijventerreinen et cetera. U vraagt richtinggevende keuzes en kaders om in 2025 het uitvoeringsprogramma uit te werken. Met de genoemde richting zijn wij akkoord. Wij zien de rest denk ik wel bij de uitwerking, want wij zien het als een groeidocument.
Verder heeft u geparticipeerd bij dorpsraden en klankbordgroepen en dat is ambtelijk geïnventariseerd. Uit de antwoorden hebben wij vernomen dat de inwoners niet eens een enquête wilden invullen omdat de dorpsraad dit al uitvoerig gedaan had. Daarom is het denk ik belangrijk dat de dorpsraad betrokken blijft.
Verder hebben wij vragen gesteld over het stopzetten van de verbreding van de A15 en de alternatieven omdat dit de hoofdoorzaak is van de sluip- en zwaar verkeerproblematiek. U schrijft dat u het probleem blijft aankaarten en er jaarlijks op toeziet dat de geluidsproductie binnen de grenzen blijft. Dat is prima, maar blijf een fikse lobby met de regiogemeenten in stand houden.
Als alternatief voor auto's zet u in op hubs, overstappunten langs de Merwede-Lingelijn voor fiets, OV en waterbus. Kijk inderdaad slim naar andere verbindingen zonder toename van autoverkeer.
Onze vragen over het Automaatje; heel fijn dat u positief staat om het concept Automaatje in te zetten. De eerste stappen hiervoor bent u zelfs al aan het voorbereiden. Dat is een mooi en snel inzetbaar concept dat wellicht met alle dorpshulpdiensten en de stichting Welzijn op te zetten is. Geweldig, dat scheelt een raadsinstrument.
Dank voor de antwoorden op onze tweede serie vragen. U gaat de tekst bij trends, opgaven en ambities aanpassen. Ook vraag 3 over de belangrijkheid van OV-assen graag aanpassen. Dank voor de verduidelijking over de waterbus naar Nieuw-Lekkerland en verder. Heel misschien kan de Regiodeal, waar wij donderdag jl. een vergadering over hadden, ook nog iets betekenen. Ik heb de

suggestie al bij de wethouder voorgelegd. Verder zien wij bij de uitwerking graag speciale aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers, meer veilige wandel- en fietsroutes, de auto te gast, misschien zelfs richtplekken bij ieder dorp (wees creatief), busdiensten aanpassen. Tot slot nog één vraag. Komt er nog een moment in de uitwerking om suggesties te doen? Hoe moeten wij ons dit voorstellen? Dit is in lijn met wat ik al meer gehoord heb. Wij zien het graag tegemoet.

De heer Blok: Het college heeft antwoord gegeven en gezegd wij gaan de tekst aanpassen en zo. Goed dat de heer Timmer dit zegt, maar ik vraag mij dan wel af wanneer gaan wij dat krijgen? Hoe wordt die tekst aangepast? Moeten wij daarvoor amenderen? Misschien dat de wethouder daar iets over kan zeggen, want ik vind het een beetje lastig zo.

De voorzitter: Ik hoop dat de wethouder de vraag gehoord heeft. Wij gaan naar de fractie van Doe Mee!

Mevrouw Kok: Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor het opstellen van deze visie die richting geeft aan het mobiliteitsbeleid voor de komende jaren. Het is cruciaal dat wij als gemeente anticiperen op de groeiende mobiliteitsuitdagingen die komen met de ontwikkeling van onze kernen en de duurzaamheidsvragen. Dit is nauw met elkaar verbonden en met leefbaarheid. Hoewel wij niet in de toekomst kunnen kijken, zouden wij het mobiliteitsprogramma goed kunnen laten aansluiten op andere programma's zoals het omgevingsprogramma waar wij het vanavond over hebben gehad en de Toekomstvisie. Als wij ervan uitgaan dat wij onze kernen autovrijer willen maken en de parkeerproblematiek die vaak in de participatie naar boven komt willen oplossen lijkt de deelauto onze uitweg. Echter wij verbeteren onze mobiliteit niet enkel met deelauto's, hoewel wij hiermee wel een verbeterslag maken voor de leefbaarheid van onze kernen. Er is een grote groep die dagelijks gebruik maakt van het openbaar vervoer. Denk hierbij aan mensen die asielzoekend zijn en meerdere keren per week naar taallessen moeten buiten de Regio, studenten die in de omliggende steden studeren, maar ook mensen op leeftijd die zelf niet meer durven deel te nemen aan het verkeer maar toch hun sociale contacten willen onderhouden in de omliggende kernen. Daarom zien wij kansen in het openbaar vervoer die benut moeten worden, zoals ook wel in het beleidsplan wordt omschreven. Een goed functionerend en betrouwbaar OV-netwerk is essentieel voor de bereikbaarheid van onze gemeente. Wij zijn dan ook benieuwd naar het uitvoeringsprogramma van het college, hoe zij de frequentie van het openbaar vervoer realiseert en samenwerking aangaan met het provinciaal vervoer zoals eerder al naar voren is gebracht.
Eén van onze grootste zorgen betreft de verkeersveiligheid in de linten en kernen van onze gemeente. De smalle wegen vormen een uitdaging voor de veiligheid van alle verkeersdeelnemers, met name voor fietsers en voetgangers. Het is goed om te lezen dat men zich bewust is van deze problematiek en maatregelen overweegt zoals het hanteren van 30km zones en het instellen van eenrichtingsverkeer daar waar mogelijk, hoewel wel een kanttekening is gemaakt dat dit prijzig en in sommige gevallen nog niet te realiseren is. Wel is het fijn om te lezen dat dit voortkomt uit het besluit dat de raad 4 juli 2023 heeft vastgesteld. Wij vragen het college dan ook om bij de uitwerking van deze plannen opnieuw nauw samen te werken met de bewoners zoals wij dat ook met de dorpsavonden hebben gedaan. Hun input is onmisbaar voor het creëren van veilige en leefbare straten. Zij weten wat er in hun wijk speelt en hoe zij het graag veranderd zien worden. Onveilige wegen en fietsroutes zijn een terugkerende zorg op de inwonersavonden die wij onlangs hebben bijgewoond.

Ik heb nog drie vragen voor de wethouder. Hoe ziet u de samenwerking met de Provincie veranderen in de nabije toekomst, met name op het gebied van mobiliteit en openbaar vervoer ten opzichte van hoe wij het nu doen? Zij waren in de participatie bereid om mee te denken, dan heb ik het over Waterschap en Provincie. Nemen zij deze rol ook over bij de realisatie van het uitvoeringsprogramma, zeker als het gaat over de frequentie waarmee het openbaar vervoer wordt ingezet? Op welke termijn verwacht u dat de ontwikkelingen in de linten en kernen zoals beschreven in de mobiliteitsvisie gerealiseerd zullen worden? Gaat het over een uitrolperiode, of gaat het om een lange termijn (eind 2040)? In Giessenburg is gestart met de deelauto onder de noemer OnzeAuto. Is deze nog steeds in gebruik en hoe verloopt deze samenwerking? Tot zover mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Wij hebben nu alle fracties gehad in de eerste termijn. Ik nodig wethouder Van Helden uit de vragen die gesteld zijn te beantwoorden.

Wethouder Van Helden: Ik ga de vragen zo meteen chronologisch doorlopen, maar eerst wil ik vooraf wat zeggen. Alle gemeenten in Nederland hebben mobiliteitsvraagstukken. Overal zijn thema's als bereikbaarheid, leefbaarheid en toegankelijkheid belangrijk. Wij hebben een groot oppervlak met een lage bevolkingsdichtheid, de auto is daarbij heel belangrijk. Er moeten relatief grote afstanden gereden worden. Het OV-aanbod is matig. Veel smalle lintwegen langs welke auto's, landbouwvoertuigen en fietsers hun weg proberen te vinden. Vandaag ligt de Mobiliteitsvisie voor. Ook hier ben ik trots op. Bedankt voor de complimenten. In de Mobiliteitsvisie zijn vijf integrale ambities geformuleerd, op pagina 4 weergegeven in een overzicht. De ambities zullen u denk ik niet verrassen, want u heeft als raad ook zelf input geleverd. De voorzitter vertelde daarnet al over de kruising, de meeste inwoners weten hoe goed het met de mobiliteit in onze gemeente gesteld is want dat ervaren zij dagelijks aan den lijve. Ik ook.
De weerslag van de Mobiliteitsvisie is in de Omgevingsvisie opgenomen, er is een wisselwerking geweest en er is gelijktijdig opgelopen. De tekst in de Omgevingsvisie over mobiliteit is inmiddels aangepast aan die van de Mobiliteitsvisie, vandaar het verschil. Het is belangrijk om te benadrukken dat deze visie gaat over het wat en niet over het hoe. Heel veel vragen gaan over het hoe, dat begrijp ik, maar dat is iets wat later uitgewerkt wordt in de uitvoeringsprogramma's. De heer Klink zei iets over de samenwerking met de raad bij de omgevingsprogramma's. Ik ben mij ervan bewust dat de raad daar eigenlijk niet van is, maar het college. In beide gevallen, ook bij het uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie, zal de raad heel nadrukkelijk betrokken worden en niets iets krijgen waar hij niet in meegenomen is.
In het uitvoeringsprogramma staan acties en projecten. Ook de financiën die daarbij horen komen dan aan bod. Wij kunnen daar nu alleen maar in algemene zin iets over zeggen. Pas als wij weten hoeveel de projecten gaan kosten kunnen wij een financiële paragraaf aan het uitvoeringsprogramma hangen. Zo werkt dat.
Even iets over ons handelingsperspectief. Ik zei net al dat de Mobiliteitsvisie op hetzelfde niveau ligt als de Omgevingsvisie, maar desondanks hebben wij een doorkijkje gemaakt naar het uitvoeringsniveau. Eigenlijk om duidelijk te maken dat wij als gemeente niet voor alles aan de knoppen zitten. De doorkijk zit er bewust in. Wij staan niet voor alle ambities aan de lat. Hoofdstuk 4 vervolgstappen is uiteindelijk in de tabel weergegeven als doorkijk, eigenlijk een soort stapje in de richting van het uitvoeringsprogramma.

De heer Van der Koelen: Ik hoor u zeggen wij staan niet voor alle ambities aan de lat, maar dit is toch onze Mobiliteitsvisie?

Wethouder Van Helden: Het is maar net hoe je het zegt, zitten wij aan de knoppen of staan wij aan de lat. Ik bedoel hetzelfde, wij kunnen het niet alleen. In de tabel staat het heel duidelijk aangegeven. De belangrijkste ambitie, mobiliteit sturend, daar zijn wij zelf van, bij alle andere ambities zijn heel veel andere partijen. Aan de lat staan is wat anders dan ambities hebben. Je gaat met de andere partijen in overleg om de ambities te realiseren. In een aantal gevallen waar wij er zelf niet van zijn is dat best wel lastig.
U kijkt uit naar het uitvoeringsprogramma, daar zijn vragen over gesteld, maar wij zijn ondertussen natuurlijk gewoon bezig met uitvoering. Bijvoorbeeld de reconstructie van Schotdeuren Arkel die binnenkort start. Over de afronding reconstructie Sluis-Voorstraat hebben wij het al gehad in de raad en wij zijn bezig met bewustwordingscampagnes. Ik weet niet of u de raadsinformatiebrief die daarover gemaakt is al heeft ontvangen. Het gaat vooral over automobilisten in 30km zones, 'Voor wie rij jij 30' is een mooie slogan. Dit wordt letterlijk gevraagd aan mensen die door kinderen aangehouden worden. Voor wie iemand 30 rijdt is een ontzettend goede vraag. Ik ben er weleens bij geweest, waarom rijdt u te hard wordt gevraagd. Wij zijn ook bezig met fietsveiligheid voor scholieren (School op Seef). Een aantal scholen is met vlag en wimpel geslaagd voor het label en ook de MONO-campagne bij Yuverta (mono houdt in dat je maar één ding tegelijk kunt). Je telefoon niet gebruiken tijdens het fietsen, daar komt het eigenlijk op neer. Deze acties lopen nu. De bewustwordingscampagne met de 30km zones hangt vast aan de Sluis-Voorstraat discussie die wij daar gehad hebben. Daarom start deze niet voor niets in Groot-Ammers, daarna gaan wij naar Nieuw-Lekkerland. Wij gaan niet alleen binnen de dorpen acties uitvoeren, maar ook op andere wegen.
Ik ga nu de vragen beantwoorden. Mevrouw Kok, u vraagt naar de Provincie en stelt de vraag wat dieper en genuanceerder. Hoe kijken wij naar de samenwerking, hoe krijg je iets voor elkaar bij de Provincie? Dat is een hele wezenlijke omdat dit de belangrijkste partij is als het gaat om geld voor dingen waar wij niet altijd grip op hebben. Wij hebben regelmatig bestuurlijk overleg met de Provincie en Qbuzz. De concessie voor het openbaar vervoer is inmiddels verlengd tot 2033. Met andere woorden in die discussie zit niet wij willen meer openbaar vervoer. Dat willen wij natuurlijk graag. Wij willen niet alleen meer frequentie, maar ook nieuwe lijnen.

Mevrouw Kok: Daar gaat eigenlijk precies de vraag om, wat gaat er veranderen nu u deze ambities heeft uitgesproken terwijl er bijvoorbeeld al een concessie is vastgesteld tot 2035? Welke invloeden gaat u nu uitoefenen om toch nog een beetje grip te krijgen op de samenwerking? U spreekt uit dat u de frequentie wil gaan versterken, dat u het openbaar vervoer toegankelijk wilt maken. Hoe gaat dit veranderen ten opzichte van hoe dit zich nu afspeelt?

Wethouder Van Helden: Binnen zo'n concessie betekent niet dat alles vastligt. Over bijvoorbeeld frequentie valt wel degelijk te praten. Qbuzz maakt een jaarplan waarin dat soort dingen uitgewerkt wordt. Het is dus niet zo dat wij helemaal niets te vertellen hebben. Wij hebben jaarlijks invloed en die gebruiken wij nu ook al om dingen aan te pakken. Frequenties, maar ook deelfietsen maken daar deel van uit. Carpoolen waarbij mensen die elkaar niet kennen gebruik maken van een app. Binnen de concessie is best ruimte om te praten met Qbuzz en daar zijn wij zowel ambtelijk als bestuurlijk mee bezig op dit moment. Eén van de andere dingen die ondertussen lopen is dat wij samen met de Drechtsteden kijken naar publieke mobiliteit, het normale openbaar vervoer en

daarnaast het leerlingenvervoer en het Wmo-vervoer wat nu gescheiden dingen zijn. Je ziet weleens busjes stilstaan. Dit slim combineren is niet iets wat zomaar op hele korte termijn kan, er zijn allerlei aanbestedingen en contracten die lopen, maar wij zijn wel aan het kijken daar waar contracten verlengd of aangepast worden of wij daar een combinatie kunnen maken waardoor wie dan ook in elk busje kan zitten. Dat zou theoretisch met dezelfde middelen moeten kunnen. Dit is ook één van de dingen waarover wij nadrukkelijk met de Provincie aan het praten zijn.
Wanneer wordt de ontwikkelingen in de linten en kernen gerealiseerd; dit komt in het uitvoeringsprogramma en daar hoort uiteraard een planning bij. Alle acties uit de visie komen in het uitvoeringsprogramma. Dat zal een redelijk uitgebreid uitvoeringsprogramma worden schat ik in.

Mevrouw Kok: Wij beschikken over een groot aantal kernen. Uit het dorpsoverleg is gekomen dat elke kern als onveilig aanvoelt. U spreekt ook over niet toereikende financiële middelen, over middelen die nog onbekend zijn. Hoe gaat u dat uiteindelijk in balans brengen, want ik kan mij nu al voorstellen dat dit gefaseerd gaat? Hoe spreken wij dat uit naar de dorpsraden die nu al met deze problematiek te maken hebben, zoals in Arkel en Hoogblokland?

Wethouder Van Helden: U zegt dat de financiering niet toereikend is, staat dat in de visie?

Mevrouw Kok: Niet toereikend, dat wil ik niet zeggen, maar u geeft wel aan dat het onzeker is hoe die financiële middelen eruit gaan zien.

Wethouder Van Helden: Misschien is het woord onzeker wat onhandig. Dat het niet toereikend zou zijn; er wordt natuurlijk werk met werk gemaakt omdat er vaak toch al iets gebeurt in de openbare ruimte waarbij infra vaak wordt meegenomen. In Arkel heeft het een tijdje geduurd. Met meer financiële middelen wordt het probleem gewoon opgelost, of wordt in ieder geval een goede 30km zone aangelegd die daadwerkelijk 30km is en ook handhaafbaar. Die hebben wij nog niet zo veel binnen de gemeente, maar dat is er wel één die er nu komt. Juist de plaatsen waar de grootste knelpunten zitten komen het eerst aan bod. In die zin is er wel degelijk prioriteit in de volgorde.

De heer De Haan: Ik wil daar toch even op reageren. Het punt dat mevrouw Kok maakt, maakte ik ook. Wij hebben uitdagingen in alle kernen en wij weten dat het niet in de bestaande begroting past dus dan vind ik twee kleine alinea's over financiering wel heel weinig. Ik had gehoopt dat daar wat meer beeld bij kwam, hoe u dat denkt te gaan financieren in de toekomst. Ook de extra kosten in Arkel worden allemaal uit het spaarpotje betaald en dat is volgens mij niet de bedoeling. In de visie verwacht ik wel een onderbouwing over hoe wij denken over al die input die wij hebben gekregen uit al die dorpsoverleggen. Wij hebben daar die mensen toch hoop gegeven dat wij het gaan oplossen. Daarvoor is geld nodig. Daar heb ik graag een beeld bij en dat mis ik.

Wethouder Van Helden: Ik heb er geen problemen om wat meer nuance in die financiële paragraaf te brengen. Ik weet niet in hoeverre wij beloofd hebben dat wij het gaan oplossen. Wij doen ons best gezien de omstandigheden.

De heer De Haan: Op het moment dat je in de visie opschrijft dat je dat belangrijk vindt wek je in ieder geval de indruk dat je dat gaat doen.

Wethouder Van Helden: Het is een belofte dat je je best gaat doen. Wij kunnen niet beloven dat de visie volledig werkelijkheid wordt.

De heer Blok, dank voor het compliment. Kans op het inzetten van OV naar bedrijventerreinen. U bedoelt bedrijventerreinen bereikbaar met het OV als actiepunt.

De heer Blok: In het stuk staat een paar keer bereikbaarheid van de kernen voor mensen die ergens studeren of voor onze inwoners, maar ik denk dat het ook goed is … Heel simpel het bedrijventerrein in Bleskensgraaf dat is gewoon slecht bereikbaar met het openbaar vervoer terwijl daar heel veel mensen werken. Zo zijn er nog een aantal bedrijventerreinen waar 's avonds, in de spits of als je wat eerder weg wilt geen mogelijkheden zijn met het openbaar vervoer. Dat wij met zijn allen zeggen niet alleen voor onze eigen inwoners, maar ook voor de mensen die hier werken willen wij het goed op orde hebben. De uitvoering komt later, maar dat wij er in ieder geval wat over in de visie schrijven.

Wethouder Van Helden: Als aanvulling zou ik dat prima vinden. Daarnet werd al gezegd de tekst zou aangepast kunnen worden, maar wij kunnen natuurlijk niet zonder toestemming van de raad teksten aanpassen.

De heer Blok: Eigenlijk zegt u als de fractie van de ChristenUnie teksten aangepast wil hebben dan moet zij daar een amendement voor indienen. U gaat niet zelf de tekst aanpassen?

Wethouder Van Helden: Ik denk dat het belangrijk is dat daar draagvlak voor is.

De voorzitter: Maar dan bedoelt u op alle onderdelen waarvan u nu zegt ik zou het niet erg vinden als dat aangepast wordt in de tekst. Dat is een uitnodiging aan de heer De Haan om met een amendement te komen.

Wethouder Van Helden: Toename van het aantal toeristen; de heer Blok zei dat dit te weinig aan bod komt, maar dat er meer vervoer is komt door het toerisme. Wij hebben ook belang bij toerisme. Periodieke aanpassing van de visie of het uitvoeringsprogramma?

De heer Blok: Er staat dat het document periodiek geactualiseerd wordt: "Daarnaast is de Mobiliteitsvisie een levend document waardoor er tot aan 2040 actualisatie kan plaatsvinden vanwege nieuwe ontwikkelingen". Gaan wij dat standaard doen of als wij er vragen over stellen?

Wethouder Van Helden: Ik kan mij elke vier jaar voorstellen.
Volgens mij heb ik hiermee al uw vragen beantwoord.

De heer Blok: Eén vraag kunt u misschien nog schriftelijk beantwoorden, dat gaat over de stand van zaken met betrekking tot de brief aan de Provincie. Ik heb nog wel twee vragen. Over de fietssnelweg, als wij het over visie hebben willen wij dat je heel makkelijk met de fiets van de ene kant van de gemeente naar de andere kant kunt. U doelde misschien wel een beetje op mijn vraag toen u zei wij zitten heel veel in het hoe in plaats van in het wat. Het voorbeeld over die scholen daarnet. Volgens mij moet je in een visie heel goed opschrijven dat wij de omgeving van scholen zo willen inrichten dat die verkeersveilig is. Als wij een nieuwe omgeving rond de school aanleggen dat

wij daar meer ruimte voor fietsen maken van parkeervakken voor auto's. Ik noem maar wat. Dat is volgens mij visie. De uitwerking is dat wij daar bij de realisatie van het IHP rekening mee gaan houden. Ik denk dat er in onze visie best iets over de omgeving van de scholen gezet kan worden zonder meteen in de uitvoering te verzanden. De heer Van der Koelen had gelezen dat uitvoering niet mocht dus dan gaan wij dat ook niet doen.

Wethouder Van Helden: Wij zijn gefocust op 30km zones in de bebouwde kom inclusief schoolomgeving.

De heer Van der Koelen: Dan moet die 30km zone ook ingericht zijn als 30km zone. Er moet gehandhaafd worden en dat is natuurlijk een bijkomend probleem. Daar zitten wel wat spelregels aan vast, wethouder.

Wethouder Van Helden: Daar heeft u helemaal gelijk in. Het gaat om het zo goed mogelijk inrichten als 30km zone, maar dat lukt niet altijd. Wij kunnen niet overal drempels aanleggen. Bijvoorbeeld niet als de huizen niet onderheid zijn. Daar heeft u helemaal gelijk in. De schoolzone is wel een onderwerp bij de 15-tons routes. Het Waterschap past deze aan in overleg met ons, die komen sowieso niet door de schoolgebieden heen. De scholen liggen in een cirkel waar geen vrachtwagens meer mogen komen, behalve specifiek bestemmingsverkeer.

De heer Blok: Dat is een hele goede ontwikkeling op zich en daarom zou ik deze in de visie willen hebben. Dit is nu een voorbeeld dat u noemt, maar misschien zijn er nog meer dingen die wij omdat wij het in onze visie opschrijven ook gaan toepassen.

Wethouder Van Helden: Ook voor deze geldt dat ik dat geen probleem vind.

Mevrouw De Wit: Een 30km zone is nog niet perse dat het verkeersveilig is. Dat een 30km zone zaken oplost daar geloof ik niet in. Een 30km zone maakt een dorpsweg niet veilig als daar ook gewoon vrachtwagens overheen moeten omdat er geen andere weg is. Dat mis ik gewoon in deze visie. De verkeersveiligheid, haal de auto eruit en dat lost de zaken op, daar geloven wij gewoon niet in. Het gaat over verkeersbeelden, knelpunten en dat mist wat ons betreft.

Wethouder Van Helden: U zegt de auto eruit, maar de auto is te gast. Dat is iets anders. Het gaat om een balans tussen voetgangers, fietsers en auto's.

Mevrouw De Wit: Daar hoort dan geen vrachtwagen in, die wordt steeds benoemd als 15-ton. Daarmee is het dus niet af, want wij hebben het over de stappen, fietsen en OV, maar de vrachtwegen heeft net zo goed impact. De vrachtwagen kunnen wij niet overal weg krijgen. De integrale verkeersveiligheid is wat ik mis.

Wethouder Van Helden: Volgens mij ligt dat juist nadrukkelijk integraal in het verhaal, maar je kunt niet voorkomen dat op sommige plekken vrachtwagens komen omdat er gewoon geen andere route is. Op een aantal plekken, zoals in Arkel, kunnen wij een vrachtwagenverbod instellen omdat er alternatieven zijn.

Mevrouw De Wit: U beantwoordt mijn vraag, het is soms niet te voorkomen dat er vrachtwagens zijn, maar dan moet je niet alleen over auto's praten. De vrachtwagen moet je ook benoemen, dat op sommige punten de vrachtwagenbezetting ook een onderdeel is om de inrichting goed te maken.

Wethouder Van Helden: U doelt eigenlijk op vrachtwagens en landbouwvoertuigen. Landbouwvoertuig te gast klinkt een beetje gek, maar ik snap wat u bedoelt. Dat is het principe dat zit achter auto te gast. Je zou het erbij kunnen noemen.
De heer De Haan vroeg naar de financiële onderbouwing, daar heb ik het daarnet al over gehad. De tweede vraag is mij even ontschoten.

De heer De Haan: Dat was de belangrijkste vraag die ik had. Ik kan de ambitie de auto te gast onderstrepen en hoe wij dat denken te realiseren. Ik heb daarover net al even met u gesproken.

Wethouder Van Helden: De vragen van mevrouw De Wit. De verkeerslichten op het hoge kruispunt. Nu is het zo dat de kruising in 2026 opnieuw aangelegd wordt.

Mevrouw De Wit: Ik bedoelde het kruispunt bij de A15/N214/N3, bij Papendrecht. Dat was de grote showstopper afgelopen zaterdag.

Wethouder Van Helden: Ik zal deze vragen over de verkeerslichten daar meenemen naar het overleg met de Provincie. Volgens mij heb ik uw vragen dan ook gehad. Ik kom nog even terug bij de heer Blok. U vroeg naar de Zijdeweg, er is inmiddels een reactie van de Provincie. Beide afslagen worden meegenomen in de werkzaamheden voor volgend jaar met de restrictie dat het binnen de breedte van het asfalt moet blijven. De vraag is of er dan een middenberm kan komen.

De heer Blok: Wethouder dan wil ik u wel een compliment geven en u danken voor de moeite die u gedaan heeft. Wij hebben in deze zaal diverse keren gehoord dat er niks mogelijk was en dat de Provincie niets wilde. U heeft het voor elkaar gekregen dat het toch gebeurt dus complimenten daarvoor.

Wethouder Van Helden: Ik heb de vragen van de heer Van der Koelen inmiddels ook beantwoord. Rijkswaterstaat en de Provincie moeten betrokken zijn. Dat zijn partijen waar wij continu overleg mee hebben, vooral in Drechtstedenverband. In de visie staat ook een stukje over de samenwerking en het meerjaren-maatregelenpakket vanwege het niet doorgaan van de verbreding van de A15. Wij zitten continu met Rijkswaterstaat en de Provincie aan tafel op dat punt.

De heer Van der Koelen: Dat begrijp ik maar, met welk doel zit u dan aan tafel met die partijen?

Wethouder Van Helden: Dat zijn de partijen die mede bepalend zijn voor het al dan niet slagen van bepaalde maatregelen en soms zelfs verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van bepaalde maatregelen.

De heer Van der Koelen: Misschien begrijpen wij elkaar niet goed. Op het moment dat die A15 niet doorgaat, is er wel geld gereserveerd voor alternatieven. Bespreekt u ook met hen welke

alternatieven er zijn omdat u weet dat het onderliggende wegennet toch belast gaat worden als de A15 niet verbreed wordt.

Wethouder Van Helden: Dat is precies de reden van de mitigerende maatregelen. Ik denk trouwens dat het handig is om u allen binnenkort te informeren via een raadsinformatiebrief hoe dat traject verloopt. Het is eigenlijk een Drechtstedenverhaal waarbij Gorinchem en Molenlanden aansluiten, maar wij moeten wel een formele status bij het overleg krijgen. Wij zitten er wel bij, het is een beetje een situatie dat je meelift, maar wij willen ook invloed hebben. Ik vind het heel belangrijk om goed invloed te kunnen uitoefenen om te kunnen lobbyen en daarom moeten wij daar een formele status bij krijgen. Over het pakket zelf en de financiën daarvan, wij zijn in overleg over een fors bedrag, niet zo duur als voor de aanleg van de verbreding A15 natuurlijk. Een deel is al geregeld, maar voor een deel zijn wij nog aan het onderhandelen om te kijken of wij daar verder in kunnen komen en er meer uit kunnen halen. Dat ziet er niet verkeerd uit. Binnenkort wordt u daar via een raadsinformatiebrief over geïnformeerd. Volgens mij heb ik dan uw vragen ook gehad.

De heer Van der Koelen: Nog één vraag als dat mag. Dat was het effect van de vergrijzing op de mobiliteit.

Wethouder Van Helden: Volgens mij zit er ook een hoofdstuk demografie in de Mobiliteitsvisie waarin daar op ingegaan wordt. Het is een aspect dat meegenomen wordt. De heer Timmer vroeg of er nog een moment komt om suggesties te doen voor het uitvoeringsprogramma. Uiteraard, ik zei daarnet al dat gaan wij samen met u doen. Suggesties zijn welkom.

Mevrouw Kok: Ik had nog een vraag over de deelauto, maar die mag ook schriftelijk beantwoord worden.

Wethouder Van Helden: Wethouder Lock gaat daar antwoord op geven.

De heer Timmer: Heb ik het goed begrepen dat wij alle tekstaanpassingen die wij voorstellen voor dit stuk zelf als amendement moeten indienen?

Wethouder Van Helden: Dat is correct.

De heer Blok: Misschien zijn wij het er helemaal niet mee eens, mijnheer Timmer. Ik had daar een vraag over. U schrijft over de lobby voor de waterbus richting Groot-Ammers. U bedoelt in uw antwoord aan de ChristenUnie eigenlijk te zeggen dat u die lobby best wel wilt voeren, maar dat de prioriteit daar misschien niet ligt. Het zou fijn zijn om in de visie te beschrijven dat wat ons betreft die waterbus gewoon doorloopt tot Groot-Ammers.

Wethouder Van Helden: Die tekst kan als zodanig aangepast worden wat mij betreft.

De heer Blok: Dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Helden. Wethouder Lock komt nog eventjes naar voren voor de beantwoording van de vraag over de deelauto. Intussen kunnen de fracties nadenken over de tweede termijn.

Wethouder Lock: Ik zou kunnen zeggen dat het een technische vraag is en dat ik daar schriftelijk op terugkom, maar dat kost meer tijd en moeite dan wanneer ik nu even antwoord. Wij hadden het initiatief met OnzeAuto. Dat is slapende en in de kern Giessenburg mislukt. Wij willen deelmobiliteit bevorderen maar vanuit duurzaamheidsoogpunt merken wij daarbij wel dat je afhankelijk bent van goed openbaar vervoer. In steden is deelmobiliteit veel makkelijker omdat mensen niet afhankelijk zijn van deelmobiliteit maar ook op het openbaar vervoer kunnen terugvallen. Bij ons is het net omgekeerd. De kans op succesvolle deelmobiliteit is afhankelijk van datgene wat randvoorwaardelijk op andere terreinen gebeurt. Ik ga wel kijken of wij dit vanuit andere aanvliegroutes kunnen doen. Daar zijn wij op dit moment mee bezig.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Lock. Dat was de eerste termijn. Wij zijn toe aan de tweede termijn. Zijn er zaken die jullie nog willen bespreken in de tweede termijn of gaan jullie eerst de amendementen voorbereiden?

<u>Tweede termijn woordvoerders:</u>

De heer Blok: Ik wil graag aankondigen dat wij op drie punten een amendement gaan voorbereiden. Dat is dat wij bij openbaar vervoer de bereikbaarheid van bedrijventerreinen nog iets nadrukkelijker in de visie zouden willen hebben. Ook de inrichting rondom scholen en de waterbus, waarvan de wethouder daarnet zei dat hij het er wel mee eens is. Ik overweeg op het punt van de fietssnelweg, daar is niet echt uitgebreid iets over gezegd, een motie maar wij moeten nog even kijken hoe wij dat in het vat gieten. Het is denk ik wel duidelijk dat het nog geen hamerstuk is omdat wij op deze punten willen amenderen/een motie indienen.

De heer De Haan: Mij bekruipt een beetje de gedachte als er zo veel amendementen nog zijn en zo veel dingen nog gerepareerd moeten worden, wij dan niet gewoon moeten concluderen dat het voorstel nog bewerkt moet worden. Is dat niet handiger, of doe ik nu een heel rare geste?

De heer Blok: Ik snap wat de heer De Haan zegt, alleen denk ik dat door de ambtenarij en heel veel mensen hard is gewerkt aan het stuk richting de besluitvorming. Wat onze fractie betreft is het voor 95% een goed stuk. Wij willen net even een paar extra uitroeptekens zetten. Dat is toch aan ons als raad. Wat ons betreft kunnen wij dat prima met amendementen doen. Als wij nu zeggen wij gaan het stuk teruggeven dan zijn wij weer een tijd verder. De wethouder zei al dat het sowieso een uitdaging wordt voor volgend jaar en dat het een uitvoerig uitvoeringsprogramma wordt. Laten wij dat niet te veel ophouden. Het zou een beetje gek als wij zeggen wethouder en ambtenaren ga ermee aan de slag, maar u moet erin gaan zetten wat wij willen. Dan kunnen wij het net zo goed zelf doen met een amendement.

De heer De Haan: Ik wil daar even op reageren. Ik begrijp wat u zegt, maar 95% onderschrijf ik niet, want ik denk als je nog niet nagedacht hebt over een financiële onderbouwing, zo komt het op mij over, dan vind ik 95% heel veel. Dat wij in een amendement een financiële onderbouwing moeten schrijven, dat is een vraag die ik nog nooit heb gekregen. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: Ik denk dat u dan aan uw collega's moet vragen in hoeverre zij het met u eens zijn dat er een financiële onderbouwing in zou moeten zitten.

De heer Blok: Bij de kanttekening in 1.1 staat: “Om diverse ambities te realiseren is het belangrijk om naar de lange termijn te kijken. In de uitvoering van de visie en bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma is het belangrijk om daar constant aandacht voor te houden”. Ik denk dat het essentieel is als je iets wilt dat je ook gaat kijken hoe je dat gaat betalen. Ik vind het mooie aan een visie dat je eerst bedenkt wat willen wij en vervolgens gaat kijken wat kunnen wij hiervan realiseren gezien onze middelen. Ik ben bang als je het andersom gaat doen dat de visie heel beknopt wordt. Ik houd ervan om op dit punt ruim te denken in plaats van zeggen dit is het budget en kijk maar wat je met het geld doet. Laten wij eerst zeggen dit willen wij en in stap twee kijken wat wij kunnen doen. Wij zeggen niet tegen de wethouder u moet dit allemaal uitvoeren. Wij snappen het ook als de wethouder zegt voor 2/3 heb ik budget en dan gaan wij het daarover hebben. Wat ons betreft komt dat gewoon bij het uitvoeringsprogramma. De wethouder heeft gezegd dat daar nadrukkelijk en uitgebreid aandacht voor gaat zijn. Het is heel belangrijk, maar ik vraag mij af of nu het goede moment is of dat wij dat bij het uitvoeringsprogramma moeten doen.

De voorzitter: Hoe denken anderen daarover?

De heer Timmer: Ik denk ook dat bij de uitwerking de financiële paragraaf aan de orde gaat komen. Dat heeft de wethouder ook gezegd. Ik zal gelijk even reageren, de amendementen die wij gaan maken, die staan in de schriftelijke beantwoording. Onder andere de waterbus staat erbij, maar misschien dat wij dat samen kunnen doen. Bedrijventerreinen en scholen, dat lijkt mij ook logisch. Ik denk dat wij het samen kunnen doen met een amendement van diverse fracties.

Mevrouw Kok: Ik ben het eens met de vorige twee sprekers. Drie amendementen of één amendement dat zou voldoende moeten zijn om het stuk voor besluitvorming klaar te maken. Om financiële redenen het stuk niet besluitrijp verklaren lijkt mij niet nodig. Wat ons betreft gewoon zo verder.

De voorzitter: Ik vraag ook aan de fracties van Progressief Molenlanden en VVD wat zij ervan vinden.

De heer Van der Koelen: Je hebt een visie, dat is een stip op de horizon. Dat zijn je ambities, daar wil je naartoe. Uiteindelijk zal je in het uitvoeringsprogramma moeten kijken wat is wel en niet mogelijk en dan misschien aan de hand van beschikbare budgetten prioriteren. Dat is iets wat wij op termijn gaan doen. Op dat onderdeel zou het voor mij niet hoeven hangen.

De voorzitter: Ook nog niet op andere onderdelen begrijp ik?

Mevrouw De Wit: Ik zit nog met STOMP en de auto te gast in mijn maag, ik weet niet of dat dingen zijn die echt bij onze gemeente passen. Dat maakt dat ik niet weet of wij daar met een amendement gaan komen of dat het voor ons iets is waarvan wij zeggen dat moet echt beter uitgewerkt worden. Ik wil dat nog met de fractie overleggen.

De heer De Haan: Wij sluiten aan bij het verzamelamendement dat er gaat komen.

De heer Blok: Voorzitter, ik zou van mevrouw De Wit willen horen waarom zij met het STOMP-principe in haar maag zit. Taalkundig is een stomp in je maag nooit goed, maar dat terzijde. Waarom zegt u past dat wel bij onze gemeente? Dat is mij niet helemaal duidelijk.

Mevrouw De Wit: Dat kan ik heel makkelijk toelichten. De deelauto, de M in dit verhaal, dat soort initiatieven heeft gewoon veel meer moeite om te slagen in een plattelandsgemeente en wij zijn tenslotte een plattelandsgemeente. Ik denk dat wij moeten kiezen voor iets dat echt bij onze gemeente past. STOMP is een term die gebruikt wordt door verkeerskundigen en mobiliteitsdeskundigen, maar is dat iets wat bij onze gemeente hoort? Moet het echt zo expliciet in onze visie verwoord worden? Dat is de vraag die wij als VVD hebben. Moeten wij dat niet anders omschrijven met iets wat beter past?

De heer Blok: Ik zou u dan voor het fractieberaad willen meegeven dat ik het mooi vind dat wij eerst kijken naar zo veel mogelijk voor de voetganger. Als dat niet lukt dan voor de fiets. Deelmobiliteit is ook openbaar vervoer. Juist als je kijkt naar het dorpse karakter, dat is mijn mening, denk ik dat het heel goed past bij onze gemeente. Als het aan de SGP-fractie ligt laten wij dat principe er juist in zitten. Niet te veel in de maag, want dat doet pijn, maar voor de rest vinden wij het juist een heel mooi principe.

De voorzitter: Wij wachten af waar de VVD, en ook alle andere fracties mee komen, en ook de raadsinformatiebrief die de wethouder heeft toegezegd over de A15. Hiermee zeggen wij dat met de amendementen die voorbereid worden het voorstel zeker besluitrijp is. Over twee weken praten wij verder over de Mobiliteitsvisie. Wij zullen zien of wij hem aannemen of niet.

8. Beleidskader hobbymatig houden van dieren

De voorzitter: Over dit voorstel van het college vormen wij onze mening. Er wordt gevraagd om de ambities en de uitgangspunten uit het beleidskader op te nemen in de Omgevingsvisie. De portefeuillehouder bij dit onderwerp is wethouder Bikker. Ik krijg net ingefluisterd dat het de maidenspeech is van de heer De Ruijter dus ik geef hem als eerste het woord namens de fractie van de SGP.

<u>Eerste termijn woordvoerders:</u>

De heer De Ruijter: Dank u wel, ik zal het proberen in te vullen. Onze mooie gemeente Molenlanden kenmerkt zich door het grote buitengebied. Behalve de gangbare agrarische bedrijven met vooral melkveehouderij is er in toenemende mate verwevenheid van meerdere functies. Dit betreft niet alleen neventakken zoals zorgboerderijen, huisverkoop et cetera bij de gangbare bedrijven, maar ook de wens van particulieren om hobbymatig wat vee te houden. Ook het parttime boeren neemt een steeds grotere plaats in. Ik kom daar straks nog even op terug.
Als SGP spreken wij onze waardering uit voor het opstellen van het voorliggende beleidskader. U geeft daarmee aan oog te hebben voor de genoemde ontwikkeling. Vaak is er in combinatie met de woonbestemming een wens om wat extra ruimte te realiseren voor de huisvesting van hobbydieren. Met kippen en konijnen lukt dat wel in bestaande gebouwen, maar het wordt lastiger bij het houden van paarden en rundvee. De omvang van het achtererfgebied bij een bouwvlak met de bestemming woondoeleinden bepaalt de maximale bebouwing. Bij kleinere oppervlakken met een

woonbestemming is voorliggend beleid van groot belang. Dat is ook het geval bij lintbebouwing en kleine afstanden tot geurgevoelige objecten. Reëel wordt daarbij een afstand van 50 meter benoemd. Graag plaatsen wij bij die afstand van 50 meter een uitzondering voor bestaande gebouwen waarin hobbydieren worden gehuisvest. Dat zou bijvoorbeeld kunnen plaatsvinden in stalruimte van een gestopte agrariër waar in de huidige regelgeving onder bepaalde omstandigheden 25 meter mag worden gerealiseerd. Niet alle gronden lenen zich voor hobbymatig gebruik, dat delen wij. Graag zien wij wat meer informatie, zoals wij ook gevraagd hebben in onze technische vragen, hoe dat beoordeeld zal gaan worden bij concrete verzoeken. Inzoomen om concreet te worden is bij dit thema heel belangrijk.
Bij de opsomming van de grens van medewerking van concrete dierenaantallen missen wij het onderdeel rundvee dat een wezenlijk onderdeel is in dit gebied. Met 4 paarden, 9 schapen, 9 geiten en 24 kippen is dat heel concreet. Wij moeten het ook voor runderen concreet kunnen maken, los van mestwetgeving en fosfaatrechten, dus een pleidooi om de rundveeaantallen concreet op te nemen. Gelet op de genoemde aantallen die als onder- en bovengrens worden genoemd (vooral bovengrens) is een ruimte van 20m² (ook daar is een vraag over gesteld) in onze beleving wel erg krap. Gezien de welzijnsregelgeving voor runderen en paarden is dat te krap. Voor vier dieren zouden wij willen pleiten voor 30m².
Rondom landschappelijke inpassing lijkt het mij niet erg ingewikkeld om daar een verplichting van te maken en niet per project af te wegen om het wel of niet te doen. Hoe concreter, hoe beter is een thema dat hierbij belangrijk is.
Ik ga afronden, er zitten in het voorliggende concept wat ons betreft nog heel veel onduidelijkheden en veel onderdelen die op maatwerk worden gestuurd. Wij pleiten ervoor concreter te worden in dit voorstel. Voorbeelden daarbij zijn welke gronden zien wij als wel of niet geschikt, hoe kunnen wij wel of geen landschappelijke inpassing concreter maken, hoe gaan wij rundvee in dit plan verweven. En ook rondom het behoud de opmerking het moet blijvend zijn. Als iemand door blauwtong (wat heel actueel is) terugvalt van 9 schapen naar 2 schapen is dat dan nog steeds hobbymatig en mag het afdak dan blijven? Hoe gaan wij dat invullen? Wij willen echt wat dingen nader uitgewerkt zien. Als laatste zou ik toch willen pleiten voor een wat integralere benadering. Wij hebben nu ingezoomd op hobbydieren. Wij hebben de fulltime agrarische ondernemingen. Wij hebben een parttime groep die ik aan het begin noemde die groter wordt waarbij agrariërs zoeken naar aanvullende inkomstenbronnen. Soms een stukje verbreding meepakken met hele mooie projecten, maar ik zou eigenlijk een wat doorgaande lijn willen zien welke criteria wij hanteren bij het houden van hobbydieren, hoe gaan wij om met het faciliteren van parttime boeren en wij hebben ook wel ideeën over volwaardige agrarische ondernemingen? Ik denk dat hier nog wel wat aandachtspunten liggen die sterker kunnen.

(De aanwezigen reageren met applaus).

De voorzitter: Dank u wel voor uw eerste bijdrage. Ik kijk naar de fractie van het CDA, de heer De Jong.

De heer De Jong: Als de overheid beleid wil maken is dat vooral bedoeld om helderheid te verschaffen aan haar onderdanen. Het beleidskader hobbymatig houden van dieren geeft die helderheid niet. De materie is blijkbaar niet met een schaartje te knippen dus in vrijwel alle gevallen is maatwerk van de ambtenaar geboden. De ambtenaar kan daarbij niet terugvallen op een commissie die hem bij de toets zal helpen. De participatie voor dit raadsvoorstel is een interne

ambtelijke participatie plus een gesprek op 24 april met het gebiedsplatform. De brief van het gebiedsplatform naar aanleiding van het gesprek zit bij de stukken. Afgaande op de laatste zin was dit meer een evaluatie van het VAB beleid dan input voor het raadsvoorstel hobbydieren. Onze conclusie; als dit de participatie was dan levert dat een onvoldoende op.
Bij het bestuderen van het raadsvoorstel vroeg onze fractie zich meteen af of het voorstel wel van voldoende kwaliteit is om een besluit te nemen. Nadat wij de antwoorden op vragen van de SGP, de VVD en Progressief Molenlanden gezien hebben werd onze twijfel over dit raadsvoorstel niet minder. De SGP-fractie gaat op een paar elementen even de diepte in. Een paar puntjes om te bekijken of het beleid solide is. Niet solide dus, met als hilarisch hoogtepunt de zoogkoe in het antwoord van vraag 3. Omdat zoogkoeien ook poepen, moet van geval tot geval bekeken worden of dit wel een hobbydier is. Dan de vraag van de VVD, hoe zit het met de handhaving? Sorry voorzitter, maar op deze manier moeten wij als gemeenteraad de gemeente niet willen besturen. De raad beleidsregels laten opleggen en op voorhand zeggen dat die niet te handhaven zijn dat gaat niet samen. Zit er spoed achter dit raadsvoorstel? Het antwoord op die vraag is nee. Op het moment dat wij de visie gaan vaststellen moet onze inwoners helder worden wat wel en wat niet wenselijk geacht wordt en of het wel of niet vergunning vrij kan. Als wij nu geen beleidskaders vaststellen moet bij de binnenkomst van een initiatief gehandeld worden naar bevind van zaken. Als wij nu wel beleidskaders vaststellen zal de praktijk ook zijn handelen naar bevind van zaken. Vaststellen of niet vaststellen, het maakt voor onze inwoners weinig uit. Ik heb niet het idee dat een ambtenaar rekenschap hoeft te geven van een wil van de raad als dit het beleidskader is dat wij gaan aannemen en daarom vragen wij ons af of dit voorstel wel besluitrijp is.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Jong. De fractie van de VVD, de heer Snoek.

De heer Snoek: Toen ik de eerste aankondiging van dit raadsvoorstel hoorde dacht ik regels? Waarom moet het toch zo zijn dat wij allerlei regels in onze samenleving willen opstellen? U weet wij als VVD zijn juist voor dereguleren. Dat heeft te maken met het geven en nemen van eigen verantwoordelijkheid. Regels werken immers verstikkend, geven zeker niet altijd de gewenste duidelijkheid en geven weinig tot geen mogelijkheden tot maatwerk. Dat is ook de achtergrond van mijn technische vragen. Zijn al die regels op deze manier wel echt nodig? Regels vaststellen betekent ook een plicht tot handhaving van die regels indien er overtredingen worden geconstateerd. Wie constateert dan die overtreding of gaat u als portefeuillehouder een Molenlands loket in het leven roepen zodat alle inwoners de mogelijkheid hebben om dierenleed te melden of te melden als zij binnen de nieuwe kaders ongewenst bebouwing zien ontstaan? Ik dank de portefeuillehouder voor de antwoorden op de technische vragen, maar ik ben daar allerminst tevreden over en vraag hem na deze bijdrage om nogmaals te reflecteren.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik kijk naar de fractie van Progressief Molenlanden.

De heer Blom: Toen wij dit raadsvoorstel zagen vroegen wij ons twee dingen af. In de eerste plaats wat is hier nu eigenlijk de bedoeling van, waarom dit kader? Dat heeft met name te maken met wat nu uiteindelijk de bedoeling is. Het enige wat wij daarin kunnen vinden is dat er wordt gezegd wij moeten opkomen tegen de verrommeling van het buitengebied. Welke criteria daarvoor gegeven worden is onduidelijk. En dan is de vraag wat willen wij nu met dit kader? In die zin onderschrijf ik ook de soms wat harde kritiek van de SGP en het CDA. De criteria daarvoor zijn wat willekeurig en toevallig gekozen. Ik kijk dan met name naar de definitie wat hobbydieren zijn, want ik kan er ook

nog wel wat meer bedenken (alpaca's, herten en noem maar op). Ook daar is onvoldoende duidelijkheid in. Ook het maximaal aantal te houden dieren oogt nogal willekeurig. Daarnaast is ook onduidelijk hoe stank- en geluidsoverlast worden gemeten. Voorts is er behalve op het punt van schuilgelegenheden ook geen aandacht voor het dierenwelzijn in algemenere zin. Daar missen wij toch duidelijk het belangrijke kader. Wij vragen ons af waarom daarover niets is opgenomen. Wij vinden het wenselijk dat er in het kader van dierenwelzijn schuilplekken zijn, maar het is in het kader van dierenwelzijn ook heel goed denkbaar dat er nog meer maatregelen getroffen moeten worden. Dat brengt mij op het stuk over de handhaving, met name de beantwoording van vragen van de VVD daarover. Dat heeft ons teleurgesteld, het is ook al door collega Snoek al gememoreerd. Wij zien onvoldoende indicaties dat er op deze manier voldoende wordt gehandhaafd en dan heeft dit stuk vooral een symbolische waarde. Dat is voor ons onvoldoende dus wij achten dit voorstel niet besluitrijp.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Blom. Ik ga naar de fractie van de ChristenUnie.

De heer Van Bruggen: De ChristenUnie staat achter het principe dat ook het hobbymatig houden van boerderijdieren wenselijk is. Zij kenmerken onze polder en ons landschap en zijn daarmee onderdeel van onze omgeving. Wij vragen ons echter wel af, en wij zijn niet de enigen, wat nu precies de reden is om dit specifieke beleidskader op te stellen en aan ons voor te leggen. Gaat het primair om het hobbymatig houden van dieren, is dat de belangrijkste reden? Of gaat het toch vooral om de bebouwing? Als het vooral om de dieren gaat vragen wij ons af of dit wel nodig is. Geven het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) en de informatie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland niet voldoende duidelijkheid? In het BAL staat bijvoorbeeld als hobbymatig gehouden dieren landbouwhuisdieren zijn dan is het BAL alleen van toepassing als het gaat om milieubelastende activiteiten als het gaat om meer dan 10 stuks rundvee, 15 varkens, 350 kippen of 25 overige landbouwhuisdieren. Er staat ook nog heel veel over de definitie van landbouwhuisdieren. Oftewel een nationale regeling die wij nu toch (of ik moet het mis hebben) op een andere manier gaan interpreteren en misschien zelfs wel strenger maken als wij bijvoorbeeld kijken naar de aantallen. Je kunt er ook voor kiezen, als er heel veel vragen zijn over dit punt, om een informatiefolder te maken om al die landelijke regelgeving te bundelen en visueel mooi vorm te geven om duidelijkheid te geven aan onze inwoners als zij daarmee komen. Ook in het tijdelijke omgevingsplan, dat is eigenlijk een beetje de bruidsschat, staan in afbeelding 22.3 allerlei regels over geur, mestopslag en het houden van dieren bij wonen. Er zijn al ontzettend veel landelijke regels op dit punt dus waarom zouden wij het dan lokaal overdoen, exact kopiëren of misschien strenger maken?
Als het vooral gaat om de bebouwing dan kunnen wij daar iets beter in komen. Echter in het omgevingsplan, eigenlijk de bundeling van al onze oude bestemmingsplannen, staan wel al allerlei regels over het bouwen van allerlei soorten bouwwerken. Is het college dan niet gewoon voor zichzelf op zoek naar uitgangspunten, bijvoorbeeld bij een BOPA om af te wijken van het omgevingsplan om die aanvragen voor de verschillende bouwwerken niet te beoordelen om daar geen willekeur in te hebben? Je kunt je alleen afvragen of dit dan langs ons zou moeten.
Kortom, vooral duidelijkheid waarom wij het doen, gaat het om de dieren, of vooral om de gebouwen? Zeker als het gaat om de dieren hebben wij volgens mij genoeg regelgeving.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Bruggen. De fractie van Doe Mee! mevrouw De Moel.

Mevrouw De Moel: Dank u wel voorzitter, als je als laatste aan de beurt bent dan is er al heel veel gezegd. Vanuit Doe Mee! waren wij op zich wel positief dat dit onderwerp eens bij de oren gepakt werd. Er stond duidelijk in vermeld dat er behoefte was aan duidelijkheid en dat er gehandhaafd kan worden. Wij hadden inderdaad een vraag over nieuwe situaties en bestaande situaties. Daar heeft de VVD ook terecht vragen over gesteld. Daarin zat ook wel wat twijfel, want daarin stond voor bestaande situaties dat er dan sprake van overlast moet zijn. Dat is natuurlijk voor meerderlei zaken uitlegbaar. Als ik mijn collega's zo beluister kan ik daar nog iets aan toevoegen, maar ik denk dat eerst de wethouder in de eerste instantie aan het woord moet komen om duidelijkheid te verschaffen over het hoe en waarom. Daar krijgt hij na mij het podium voor.

De voorzitter: Dank u wel dat u de weg voor wethouder Bikker vrijmaakt.

De heer Blom: Mevrouw De Moel, ik vraag mij toch af wat uw visie over dit raadsvoorstel nu eigenlijk is, want dat hoor ik er nog niet echt in. Misschien kunt u dat nog wat meer verduidelijken?

Mevrouw De Moel: Visies hebben wij bij de vorige onderwerpen besproken. In eerste instantie waren wij vanuit de fractie wel enthousiast dat er kaders gesteld worden rondom het hobbymatig houden van dieren. Ik heb van mijn voorgangers gehoord dat daar echt nog heel veel punten en komma's aan zitten. Het ging mij meer om de uitgangspunten dat het goed is om over sommige dingen gewoon duidelijkheid te verschaffen. Op het moment dat het college het noodzakelijk vindt dat daar een extra beleidskader voor komt dan is het aan ons om te beoordelen of wij dat ook vinden. Wat ons betreft is dat goed, los van de inhoud.

Wethouder Bikker: Met het beleidskader hobbymatig gebruik van gronden voor het houden van dieren hebben wij de raad niet duidelijk kunnen maken wat wij beogen. Dit beleidskader gaat over drie zaken. Wij zien steeds meer dat er particulier gebruik komt op agrarische gronden. Sec gezien is dat strijdig met eerst het bestemmingsplan en nu het omgevingsplan waarin staat dat agrarische gronden enkel gebruikt mogen worden voor het agrarisch gebruik van een onderneming en voor het weiden van bedrijfsmatig gehouden vee. Dat is natuurlijk allang achterhaald. Als je dat niet aanpast en er komt een keer een handhavingsverzoek (wij hebben er in het verleden weleens eentje gehad die hier tegenaan schuurde) iemand die iets zegt over een pony of een schaap van een particulier, gemeente doe daar wat aan dan zijn wij genoodzaakt om het bestemmingsplan erbij te nemen. Wij weten allemaal dat wanneer iemand een handhavingsverzoek doet wij daar toch iets mee moeten. Wat willen wij met dit beleidskader toestaan omdat wij het als college belangrijk vinden dat het hebben van wat particulier vee, zo noem ik het maar even, echt wel een plus kan zijn voor de beleving van het landschap. Als langs de linten alleen agrarisch vee wordt toegestaan, zijn het juist die pony, die geit of de alpaca's die extra dynamiek brengen. In ons omgevingsplan is dit dus niet toegestaan en wij leggen u voor om dat toe te staan met dit beleidskader om mee te nemen in de herziening van de Omgevingsvisie. Ik heb niet echt het idee dat dit beleid heel erg in strijd is met de versie van de Omgevingsvisie die er nu ligt.
Het tweede zijn de paardenbakken, iets wat al jaren loopt waarvoor nooit helder beleid is gemaakt. Er is beleid uit de gemeente Graafstroom hoe daarmee om te gaan, maar dat is een stuk dat behoorlijk gedateerd is. Wij zijn van mening dat op het moment dat je paarden, een paardenbak of een paddock hebt dat dit te allen tijde eerst op het agrarische bouwvlak of op de woonbestemming gerealiseerd dient te worden. Bij wijze van hoge uitzondering als het echt niet anders kan willen wij dit toestaan op agrarische grond maar dan wel onder voorwaarden. Daarbij wijken wij af van de

voorwaarden van het gebiedsplatform want die zeggen daar moet een heg omheen. Wij willen juist die doorzichten behouden zodat je daar doorheen kunt kijken. Je ziet weleens paardenbakken met twee schotten van 30cm hoog waardoor het doorzicht juist wordt belemmerd. Maximaal 1,50 (drie planken van 50cm) waardoor de doorkijk over het landschap, de doorzichtjes van de heer De Groot genoemd die helaas niet aanwezig is, wordt behouden.
Het derde is het aspect van de schuilgelegenheden. Te allen tijde zal het zo moeten zijn dat het houden van vee wordt gedaan op eigen terrein, of dat nu een agrarische bestemming, een VAB locatie of een woonbestemming is. Wij zien soms dat particulieren een terrein in gebruik hebben dat niet aansluitend op hun eigen perceel maar wat verder weg ligt. Het hebben van een schuilgelegenheid zodat het dier daar met regen en zon onder kan staan is wenselijk voor dierenwelzijn. Landschappelijk vinden wij dat eigenlijk niet passend, maar dit aspect moet wel meegewogen worden. Dat willen wij met dit kader mogelijk maken. Als bewezen is dat het echt noodzakelijk is, wordt een beperkte schuilgelegenheid geplaatst. Een schuilgelegenheid is niet de winterstalling van je veestapel. Dat moet op een andere manier geregeld worden. Voor dierenwelzijn met felle zon en regenbuien wordt dit onder bepaalde omstandigheden mogelijk gemaakt gekoppeld aan het gebruik. De heer De Ruijter noemde blauwtong dat nu jaarlijks terug lijkt te keren. Op het moment dat je zegt ik stop met de schapen, ik had er eerst 7 nu 2 en daarom stop ik ermee betekent dit niet dat de schuilgelegenheid je mancave of je tuinhuisje kan worden. Deze moet dan gewoon verwijderd worden.
Wij hebben natuurlijk een aantal schuren staan in het buitengebied onder het overgangsrecht. Er staat van alles, maar wij willen voorkomen dat er allerlei gebouwen opgericht worden. Kassen worden specifiek genoemd. Er komen schapen en dan doen wij er een groentetuin bij, er komt een tractor bij en er moet allerlei opslag plaatsvinden. Dat willen wij niet, dat moet op het eigen perceel. Het is sec om tegemoet te komen aan dierenwelzijn, aan wensen van particuliere eigenaren van de kleine veestapel, maar het is niet de bedoeling dat de winterstalling in het buitengebied geregeld wordt. Bij een kader is het altijd een beetje maatwerk en dan willen wij eerst kijken naar het eigendom, de woonbestemming of de agrarische bestemming om het daar te regelen. Tegen een koeienboer ga je ook niet zeggen zet middenin de polder maar een schuur neer zodat de koeien uit de zon kunnen als ze daar lopen. Dat moet ook op eigen terrein geregeld worden. Daar is dit beleid voor bedoeld.
Ik kan nog heel specifiek ingaan op de vragen, maar ik denk dat de meeste fracties het kaders anders geduid hebben dan wij het beoogd hebben. Wij zien dat er echt wel wat strijdigheid zit in wat er al is aan bestaand beleid en hoe gaan je nu omschrijven dat je krijgt wat je wenselijk vindt en voorkomt wat je onwenselijk vindt. Ik dacht daar ga ik eens een middagje voor zitten, maar dat is toch wat complexer gebleken. Je komt er dan achter hoe lastig het is om zodanig beleid te schrijven zodat je later niet wordt geconfronteerd met een invulling die je niet zag aankomen. De doorzichten voor de paardenbakken zijn een hele belangrijke. Of er nu zand ligt of gras, dat maakt niet zo veel uit. In ieder geval een helder kader dat de ongelijkheid tussen de voormalige gemeenten weghaalt, maar wat ook aan de particuliere eigenaar van de kleine veestapel tegemoet komt. De aantallen die genoemd worden (koeien vallen onder overig) en verder is mestwetgeving en dergelijke natuurlijk een andere zaak. In een schuilhut mag een koe staan, maar op het moment dat de koe in de winterstalling staat heb je best een opgave hoe om te gaan met de mest. Dat moet met een mestput of een mestopslag, maar het moet op eigen terrein. Het is niet de bedoeling dat dit bij deze gelegenheden plaatsvindt.

De heer De Ruijter: Even doelend op de dieren, een paard en een schaap zorgen ook voor uitwerpselen. Ik denk dat je de discussie over mestwetgeving en waar iemand die dieren houdt aan moet voldoen moet weghouden van de doelen die u noemt om het buitengebied te faciliteren en de schuilgelegenheden vooral te bezien uit dierenwelzijnsperspectief. Laten we de mest achterwege laten en het rund invoegen, je krijgt geen vergelijk tussen waarom wij wel 9 runderen als maximum benoemen en dan het bijvoorbeeld bij paarden over 4 hebben. Wij hebben ergens een regeling gepakt waarin de diersoorten benoemd worden. De combinatie van mest, als je bij RVO kijkt dan zeggen zij om de drie dieren is het al altijd goed. Er wordt verschil gemaakt tussen melkvee en zoogvee en of het vaste mest is of drijfmest. Daar wil ik een beetje vandaan blijven. Wij hebben gezegd onder 9 moet je voldoen aan de wetgeving, maar of je een schuilgelegenheid mag oprichten gaat puur om onder het dak te kunnen staan en verder met allerlei regels voor geur, afstanden en zo hebben wij gezegd dat de schuilgelegenheid moet voldoen aan voldoende afstand van de woonbestemming anders krijg je daar weer gedoe mee. Wat verder moet hebben op je eigen perceel voor die dieren valt onder het BAL zoals al werd genoemd door de heer Van Bruggen. Ik zie nog niet die 9 koeien. Naar mate de dieren kleiner zijn vind ik een groter aantal acceptabel als hobby. 24 kippen kakelen niet zo hard. Bij paarden zeggen wij 4, bij koeien nemen wij er ineens toch weer 9. Ik snap het niet.

Wethouder Bikker: Wij hebben ergens een richtlijn opgedoken. Ik kan nog even schriftelijk terugkomen op wat wij hebben genomen en hoe wij daarop gekomen zijn.

De heer Van Bruggen: Allereerst bedankt voor het antwoord over de noodzaak. Als deze duidelijker uit het voorstel was gebleken had dat wel geholpen voor ons. Ik snap best wel de behoefte als het gaat om de gebouwen en het paardenbakbeleid. Je zou ook kunnen bedenken om echt sec die regelgeving in beleid te vangen. Als je het breder trekt is het goed als het gaat om aantallen en mest dat het beleid in die zin even teruggenomen wordt zodat er naar het BAL, de Wet dieren en de richtlijnen die RVO hanteert gekeken kan worden. De aantallen die nu genoemd worden zijn hele andere aantallen dan in het BAL voorkomen als milieubelastende activiteit. Daar gaat het over niet boven de tien runderen en zelfs 350 kippen. Ik vind dat best wel veel. De suggestie is eigenlijk als je het zo breed wilt trekken, als die behoefte er is, dan is het misschien goed om het voorstel toch even terug te nemen en beter te verwijzen naar het BAL, de richtlijnen RVO en de richtlijnen als het gaat om dierenwelzijn want daar hebben wij ons gewoon aan te houden. Vervolgens moet aangegeven worden dat wanneer wij daar lokaal mee te maken hebben en als het gaat om schuilgelegenheden en paardenbakken dat wij daar onze eigen ideeën over hebben. Daarin gaan wij dan keuzes maken.

Wethouder Bikker: Ik ga even kijken welke aantallen er in het BAL staan. Wij hebben in ieder gezegd de aantallen die wij noemen waarvan wij vinden dat het eronder valt dat er sowieso sprake is van particulier gebruik of hobbymatige activiteiten, niet van een bedrijfsmatige activiteit. Daarboven wordt gekeken hoe de vork in de steel zit en dat heeft te maken met afstanden naar de omgeving. Het maakt verschil of die 130 kippen ergens in the middle of nowhere zitten of onder het raam van je buurvrouw. Ook dat soort aspecten is wel van belang in de weging hoe de ruimtelijke situatie daar is. Ik zal even kijken of de richtlijn die wij hebben genomen niet strijdig is met het BAL. Verder blijft natuurlijk staan dat wij hobbymatig gebruik van agrarische gronden gaan regelen omdat je anders een keer een vervelende handhaving moet doen. Over het toevoegen van schuilgelegenheden hoor ik niet dat u daar niet achter kan staan. Ook over het beleid voor

paardenbakken, zo veel mogelijk op eigen perceel tenzij het niet anders kan, heb ik niet gehoord dat u dat onwenselijk vindt. Ik denk dat wij na deze eerste ronde misschien wel dichterbij elkaar komen dan naar aanleiding van uw bijdragen in eerste termijn waar ik toch wel wat van schrok. Wij moeten ook in de spiegel kijken zoals de heer Van Bruggen aangaf, wij hebben u in ieder geval niet kunnen bereiken, maar in onze eigen, kleine bubbel gezeten.

De heer De Ruijter: Dank dat naar het BAL gaat kijken voor de aantallen. Dat gaat een bepaalde bovengrens aangeven, wanneer vinden wij iets nog hobbymatig en wanneer vinden wij het een milieubelastende activiteit. Ik zoek ook een ondergrens. Heb ik met twee schapen een hobby? Moet ik er dan vijf hebben of is één genoeg? Ik zoek een bovengrens en een ondergrens. Wanneer noem je iets een hobby? In het stuk komt geen ondergrens voor. Als u wilt inzoomen op de aantallen, graag ook een ondergrens.

Wethouder Bikker: Eén geit en een bok houden en dat is mijn hobby, is het dan aan mij om te beoordelen dat er 4 bij moeten?

De heer De Ruijter: Als ik er dan twee heb en ik kom voor een schuilhut?

Wethouder Bikker: Hebben één bok en één geit minder recht om uit de zon en de regen te staan dan 6 of 7? Doe het op eigen perceel, maar als het dan gronden zijn wat verder verwijderd dan bieden wij wel de mogelijkheid zolang het gebruik daar daadwerkelijk is. Daarna moet je het weghalen. Er mag later geen vervolgfunctie aan gegeven worden.

De heer De Ruijter: Wij kunnen toch een ondergrens zoeken om niet alles toe te staan? Als ik drie schapen ga houden mag ik dan een aanvraag doen voor een hut?

Wethouder Bikker: Voor een kleine schuilgelegenheid als het niet aangrenzend is aan je eigen perceel.

De heer Snoek: Wethouder, ik weet niet of u er nog aan toekomt, maar het lijkt erop dat u het woord handhaving even gemist heeft. Als ik de antwoorden op mijn technische vragen zie denk ik dat u daar zelf ook mee geworsteld moet hebben. Expliciet, wij doen er niets aan ook als het over de schreef gaat, dat kan toch niet waar zijn!

Wethouder Bikker: Als wij op elke fout van een bestemmingsplan moeten handhaven hebben wij op elk perceel wat te doen, zeker in het buitengebied. Of het nu beschoeiing is waar geen vergunning voor aangevraagd is of voorgevellijnen en dat soort zaken, daar zit nogal wat.

De heer Snoek: Hobbymatig houden van dieren, als daar over de schreef gegaan wordt dan wordt er toch niet naar gekeken, dat kan toch niet? Je hebt toch een verplichting, communicatief, er zijn zo veel aspecten. Het kan niet zo zijn dat u dat gewoon vrij laat. Dat bestaat niet in mijn optiek.

Wethouder Bikker: Op het moment dat er vragen komen en je hebt geen beleid wat die schuilgelegenheden toestaat en je hebt voor de paardenbakken vanuit de voormalige gemeenten verschillend beleid, heb je geen helder kader om vragen en situaties van initiatiefnemers aan te toetsen. Er zijn echt wel zaken die niet zijn toegestaan in het bestemmingsplan. Je kunt je dan

afvragen of je handhaving moet inzetten. Het is niet meteen dat de omgeving daarbij gevaar loopt, maar er zijn best een hoop gevallen die niet aan wet- en regelgeving voldoen. Nu scheppen wij wel een helder kader waarbij wij aangeven wat wij in ieder geval wel wenselijk vinden. Dat hebben wij tot nu toe niet gedaan. U zegt bent u daar tegenaan gelopen en vindt u dat lastig, ja dat vind ik heel lastig.

De heer Snoek : Wethouder, handhaven betekent niet dat achter elke boom een politieagent of een boa dient te staan. Er zijn verschillende manieren om die handhavingsparagraaf in te vullen. Dat wil ik u toch even ter overweging meegeven.

Wethouder Bikker: Er zijn best een hoop situaties waarin een aanschrijving is geweest, maar waarbij wij aangeven voorlopig heeft dit geen prioriteit. Op het moment dat je echt gaat handhaven moet je met brieven komen, constateringsrapporten, vooraankondigingen last onder dwangsom. Soms zijn het schuren die best al wat langer staan waar geen vergunning voor is, maar waarvan je wel kunt zien op de kaart dat deze er al vanaf 2000 staan. Dat maakt het wel complex. Wij willen voor de toekomst een kader bieden voor schuilmogelijkheden, want vaak zien wij dat er vooral wordt geacteerd op verzoeken tot handhaving waarbij wij de excessen pakken. Dat heeft met capaciteit te maken. Je wilt ook niet een gemeente zijn die achter elke boom een handhaver heeft.

De heer Snoek: Wethouder denk alsjeblieft na over de invulling van de handhavingsparagraaf.

De heer Blom: Twee vragen en een korte reflectie op het BAL, want het is mij niet helemaal duidelijk hoe u daar vorm aan wilt geven. Hoor ik het goed als u zegt wij gaan eerst kijken of het houden van hobbydieren in de privésfeer in eerste instantie op het woongebied plaatsvindt en als dat niet mogelijk blijkt dat wij dan vervolgens wel toestemming gaan geven om dat buiten het woongebied te gaan doen?

Wethouder Bikker: Het houden van hobbymatig vee is iets wat op je eigen perceel plaatsvindt. Met het beleid op schuilstallen, zo zal ik het even noemen, willen wij een mogelijkheid bieden dat als het perceel wat verder ligt en niet aangesloten is op het eigen perceel dat je daar een bescheiden schuilgelegenheid kunt maken. Dat is dus een hokje waar het dier, zonder aantallen te noemen, uit de regen en zon kan staan. De winterstalling, het aflammeren van de schapen en dat soort dingen, daar moet je op eigen perceel doen. Het is puur om de dieren uit de weersinvloeden te houden.

De heer Blom: En de vormgeving van de reflectie op het BAL.

Wethouder Bikker: Op die aantallen kom ik even terug zodat wij daar geen strijdigheid in hebben. Of wij het BAL gaan volgen of deze lijst.

De heer Van Bruggen: Ik weet niet of het goed is om dit aan de wethouder te vragen, maar anders ga ik het zo dadelijk in de tweede termijn doen. Is dit gewoon niet een veel beter voorstel, ik hoor eigenlijk hoe langer u praat hoe meer het eigenlijk gaat over de schuilgelegenheden en de paardenbakken, dus echt de gebouwtjes of de bouwwerken, daar gaan wij ook over, dat wij ofwel het beleid met een aantal randvoorwaarden en uitgangspunten formuleren zoals wij dat eerder gedaan hebben bij uitgangspunten voor visie en omgevingsplan op de verschillende deelgebieden. Bijvoorbeeld over het splitsen van woningen, niet om dat nu weer extra aan te halen, maar daar

hebben wij toen ook gewoon randvoorwaarden gesteld die wij later in het omgevingsplan gaan verwerken. Is dat niet een beter idee en dan gewoon verwijzen naar het BAL en de Wet dieren en dat soort dingen. Nu wordt eigenlijk gevraagd of wij expliciet van alles willen gaan vaststellen over dingen die landelijk allang zijn bepaald. Wij gaan het dan misschien per ongeluk ook nog eens veel strenger maken. Wij krijgen er dan alleen maar meer discussie over.

Wethouder Bikker: Sec zijn het drie dingen: de paardenbakken, de schuilgelegenheden en het toestaan van niet zijnde agrarisch vee op agrarische gronden. Misschien is de verdieping van wat hobbymatig is … nou dat ik ga het eerst overleggen. Dat lijkt mij verstandig. Er zou iemand zijn om mij vanavond te ondersteunen, maar dat zou via het beeld zijn. Misschien is het inderdaad goed om voor particulier gebruik te verwijzen naar het BAL zodat wij een helder kader hebben. Om aanvragen te beantwoorden zal het beleid helpend zijn. Er is geen enkele situatie die nu zou mogen die zo meteen niet mogelijk wordt gemaakt.

De heer De Jong: Vooral de noodzaak is voor ons helder. Er is ooit een keer een bestemmingsplan vastgesteld door de raad in september 2023 bij een VAB uitwerking in Giessenburg waar werd gesproken over het hobbymatig houden van vee. Wij hebben dat raadsbesluit van toen er nog eens bij genomen. Het voorstel werd als hamerstuk afgewerkt. Objectieve beleidsvoornemens en het was allemaal prima. Kan wat toen besloten is een piketpaaltje zijn voor het nieuwe beleid waar wij het nu over hebben? Nog even een vraag over handhaving. Ik hoor de wethouder zeggen dat het belangrijk is om dit voorstel aan te nemen omdat mensen die het al hebben niet gehandhaafd worden, maar in feite gelegaliseerd kunnen worden. In het raadsvoorstel staat niet dat dit een aanleiding was om het raadsvoorstel te maken. Mijn concrete vraag aan de wethouder is hoeveel van die concrete gevallen zijn er aan handhavingsverzoeken geweest of lopen er op dit moment in Molenlanden tegen deze drie dingen (paardenbakken, schuilgelegenheden en het hobbymatig houden van vee).

Wethouder Bikker: Echt handhaving hebben wij daar nog niet lopen. Het komt wel regelmatig voor dat mensen melding doen van bepaalde zaken. Tussen een melding doen van iets en een handhavingsverzoek indienen zit nog wel een stap. Uw eerste vraag, volgens mij refereert u aan en bestemmingsplanwijziging van agrarisch waarschijnlijk naar agrarisch met een hobbymatige functie, dat staat hier los van. Dit gaat over een particulier die wat vee heeft of een paardenbak bij een woonbestemming of een agrarische bestemming komt. Ik denk dat u het breder trekt dan dit voorstel eigenlijk bedoeld wordt.

De heer De Jong: Het was van agrarisch naar wonen met hobbymatige activiteiten daarnaast.

Wethouder Bikker: Op iedere woonbestemming mag natuurlijk hobbymatig vee gehouden worden als je voldoet aan de voorwaarden gesteld in het BAL. Vaak zie je als het een opvolgfunctie van agrarisch is dat je wat meer vee mag houden, maar dat heeft dan te maken met de opstallen. Dan ga je weer naar de milieuregelgeving, mest en dat soort zaken. Dit gaat puur over het toestaan van particulier vee op agrarische gronden, de mogelijkheid hebben om onder bepaalde voorwaarden te komen tot het oprichten van een schuilgelegenheid en een helder kader voor paardenbakken (als het kan op het eigen perceel, als het echt niet anders kan elders onder voorwaarden). Meer is het niet.

De heer Blom: Hoorde ik u nu zeggen in feite betekent dit het voorstel terug naar de tekentafel omdat er toch sprake is, aan de hand van wat de heer Van Bruggen zei, een aanzienlijke vernauwing van wat er nu ligt?

Wethouder Bikker: Het gaat om de definitie hobbydieren, de aantallen genoemd in het BAL. Ik moet even kijken hoe wij dat technisch gezien doen. Wat wij wel en niet mogen. Het kan zijn dat u om een amendering vraagt, maar ik wil eerst even overleggen hoe wij dat gaan doen.

De heer Snoek: Wethouder, sorry maar ik heb u het woord handhavingsparagraaf nog niet horen noemen en wil daar toch op aandringen.

Wethouder Bikker: Als wij zien dat dingen opgericht worden die strijdig zijn met, als de bouwactiviteit plaatsvindt, is dat het beste moment om daar wat mee te doen. Er zit nog wel wat vervuiling in het bestemmingsplan. Ik ben nog niet zo lang geleden een tijdelijke vergunning tegengekomen voor een schuur die wel in stenen uitgevoerd werd. Dat maakt het wat lastig natuurlijk. Er zijn nog wel wat dingetjes uit het verleden, maar laten wij er in ieder geval voor zorgen dat wij geen nieuwe situaties creëren. Wat onder het overgangsrecht is gekomen en gebruikt wordt voor vee dat staat daar prima.

De heer Snoek: Ik zou echt niet willen dat eruit komt wij handhaven niet op dit aspect. Dat kan gewoon niet. Dat moet expliciet in het aangepaste raadsvoorstel komen. Zo moeilijk kan het niet zijn, want het is niet een boa achter iedere boom. Niet handhaven kan absoluut niet.

Wethouder Bikker: Ik ben wel benieuwd wat u zo meteen doet met de APV.

De heer Snoek: Dat is nu niet het onderwerp. Ik vraag hier expliciet aan de wethouder om dit te bewerkstelligen.

De voorzitter: De heer Blom suggereert al dat het voorstel teruggaat naar de tekentafel. Verschillende fracties hebben in eerste termijn al aangegeven het voorstel is eigenlijk gewoon niet besluitrijp. Hoe denken wij daarover nu wij de wethouder gehoord hebben? Aanpassingen aan dit voorstel kunnen niet zomaar gedaan worden. Heeft het zin om het voorstel te amenderen of zegt u terug naar de tekentafel? Daar moet u dan over stemmen.

De heer Van Bruggen: Wat ons betreft is het voorstel niet besluitrijp. Nogmaals dank voor de beantwoording door de wethouder, dit geeft echt wel een bepaalde noodzaak aan op een aantal aspecten, maar dit beleid is gewoon veel te ruim en deels ook landelijke regelgeving. Maak het beknopter en ga echt in op de uitgangspunten waar wij over gaan dan kunnen wij het daar vervolgens met elkaar over hebben.

Mevrouw De Moel: Mee eens, een stukje concreetheid geeft duidelijkheid en dat is wat wordt beoogd. Ik ga mee met de heer Snoek als het gaat om handhaving. Wat ons betreft geen willekeur. Het hoeft niet perse dat er allerlei dwangsommen afgegeven worden, maar duidelijkheid geven aan de inwoners wat wel en wat niet kan, ook in bestaande situaties voor als het voorstel straks weer op tafel komt.

De heer De Ruijter: Dank voor de uitgangspunten. Ik wil genoemd hebben dat wij de drie punten die genoemd zijn delen. Ook het gebruik van agrarische gronden waarover de collega van de ChristenUnie wat twijfelde. Natuurlijk moet je iets regelen als een particulier agrarische grond gebruikt als je dat wilt toestaan. Dat betekent ook richting handhaving dat er misschien een paar dingen staan die niet kunnen en met het nieuwe beleid wel kunnen blijven. Dat kan ook een stukje oplossen. Ik ben voor regels die handhaafbaar en duidelijk zijn. Daar is wel wat huiswerk voor nodig dus ik pleit wel voor nog een keer een goede screen.

De heer De Jong: Wij moeten beleid vaststellen, maar niet over twee weken.

De voorzitter: Dus terug naar de tekentafel?

De heer De Jong: Ja, wij zijn er nog niet aan toe.

De voorzitter: Mijnheer Snoek, terug naar de tekentafel?

De heer Snoek: Ja, correct.

De heer Blom: Terug naar de tekentafel, een beperkter kader. “In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister”, zei Goethe reeds.

De voorzitter: Mijn Duits is niet zo goed, maar de boodschap is helder; terug naar de tekentafel met alle aanbevelingen die zijn gedaan.
Er zijn steeds meer afhakers. Ik zie dat het bijna 23.30 is. Maken wij de agenda vanavond af? Ja? Het is duidelijk.

9. Actualisatie APV

De voorzitter: De Algemene Plaatselijke Verordening stamt uit 2019. Wij gaan deze wijzigen en hopelijk ook vaststellen. De wijzigingen worden voorgesteld vanwege voortdurend maatschappelijke ontwikkelingen die het nodig maken om nieuwe artikelen op te nemen. De portefeuillehouder is burgemeester Segers.
Is het heel erg opportuun om u de vraag te stellen of u zich kunt vinden in de voorgestelde wijzigingen, of heeft u echt een twee uur durende bijdrage voorbereid? U mag antwoorden met ja of nee.

Eerste termijn woordvoerders:

De heer De Lijster: Ik wil toch even een bijdrage geven. Binnen twee minuten is voor mij al kort. De jaarlijkse aanpassing van de APV, altijd leuk voor het debat. Deze keer hopelijk heel kort. Vorig jaar heeft de portefeuillehouder tijdens het debat beloofd om de APV integraal aan te pakken, mede omdat wij het carbidschieten in een amendement aanhangig hadden gemaakt. Wij zouden dat eigenlijk nog steeds willen, maar helaas heb ik in deze integrale aanpak geen aanpassing van het carbidschieten gezien. Dit terwijl ook andere partijen vorig jaar hebben aangegeven dat belangrijk te vinden. Wij moeten overlast voorkomen en de ervaringen van de jaarwisseling van 2023 en 2024 meenemen bij het al dan niet aanpassen van de APV. Ook de mogelijkheden tot handhaving vinden

wij belangrijk bij dit punt. Helaas kwam er vorig jaar niet genoeg steun voor ons amendement, maar wij vanuit Doe Mee! vinden dat je ook rekening moet houden met de omvang van de problematiek. Voordat wij onze mening vormen en er misschien wel een hamerstuk van maken over het niet aanpassen van de APV op het gebied van carbidschieten een vraag aan het college. Hoeveel klachten en meldingen zijn er de laatste jaarwisseling geweest met betrekking tot overlast van carbidschieten?
Verder zijn het goede wijzigingen. Doe Mee! zou wellicht met deze wijzigingen kunnen instemmen, maar wij hebben nog een tweede vraag. Waarom gaan wij eigenlijk de regels voor loslopende honden buiten de bebouwde kom wijzigen? Ik lees dat er één klacht is geweest. Van de beheerders van de Slingelandse plassen notabene. Toen zij de plassen in beheer namen mochten honden daar al tientallen jaren loslopen omdat dit één van de plekken is waar honden los kunnen lopen zonder dat zij worden aangereden. Waarom is dit en zijn er ook andere klachten binnengekomen?

De voorzitter: Wij gaan naar de fractie van de SGP.

De heer Egas: Ik zou kort met ja kunnen antwoorden, maar in het raadsvoorstel staat een beperkt aantal onderbouwingen en argumenten. En ik ben ook wel benieuwd naar het antwoord op de vraag over de loslopende honden. Een hond heeft ook wel eens behoefte aan vrijheid in de polder om lekker uit te rennen. Ik vraag mij af waar dat vandaan komt, die hele regelgeving. Goede vraag. Wat ons betreft kan de APV aangepast worden zoals het college voorstelt, maar graag nog een onderbouwing daarbij.

De heer Klink: Het zijn precies dezelfde dingen als die ik zou willen zeggen dus beschouw mij als een echo.

Mevrouw De Wit: Wij zijn akkoord met het voorstel, maar wij zijn wel verbaasd aangezien in het voorstel expliciet staat dat vanavond alleen over het voorstel gesproken zal worden, er toch andere punten bijgehaald worden.

De heer Blom: Een wijziging van de APV aan de hand van recente ontwikkelingen, ook in dit gremium. Ik heb nog één vraag aan de portefeuillehouder. Dat betreft artikel 250a, het verbod gebruik openbare plaats als slaapplaats. In het voorstel wordt opgemerkt dat daar niet direct op wordt gehandhaafd, maar naar zorginstanties wordt verwezen. Ik lees dat niet terug in 250a zelf. Daar zou ik graag wat opheldering over willen krijgen. Overigens ondersteun ik de vraag van de heer De Lijster.

De voorzitter: De heer Van Bruggen niet? Dat is een ja dan. Wij gaan naar de portefeuillehouder, burgemeester Segers.

Portefeuillehouder Segers: Vorige keer toen er vragen waren over carbid die wat laat werden gesteld, hebben wij gezegd dat doen wij bij de APV. Dat is ook het moment om dit te doen. Toch heeft het college gemeend, na het bekijken van de klachten die er waren, wat de effecten zijn als je regels gaat stellen. Wij hebben ook gekeken naar andere gemeenten die wel degelijk regels hebben gesteld. Bijvoorbeeld 150 of 250 meter buiten de bebouwde kom. Wij hebben geconstateerd dat als wij dat zouden doen dit betekent dat hele mooi initiatieven die er zijn (dorpsfeesten, ik zal geen

namen noemen, mijnheer De Lijster, maar ik denk dat u het wel kent) dat daar dan niet mag doorgaan wat er al gebeurt. Dat zou ontzettend jammer.
Er zijn klachten, afgelopen jaar heel weinig. De meeste klachten kwamen in 2021-2022; zes klachten waarvan twee uit Giessenburg, twee uit Goudriaan en twee uit het buitengebied. In twee situaties werd carbid geschoten op een plek waar dit niet kon, maar even later zijn die mensen daar weggegaan. De politie of een boa is langs geweest of zij hebben zelf met elkaar besloten dat het niet verstandig was om het daar te doen. Wij hebben afspraken gemaakt waar het wel en niet mag. Binnen de bebouwde kom wordt toestemming verleend als het passend is. Eigenlijk vallen de klachten mee. Daarbij komt ook nog dat bij de klachten die zijn geuit, die zes klachten in 2021-2022, maar ook in 2020 waren er twee klachten, wordt getwijfeld of het om carbidschieten ging of om zwaar illegaal vuurwerk. Zwaar illegaal vuurwerk mag niet. Vuurwerk afsteken mag alleen op de momenten die zijn toegestaan in de regelgeving. Wij doen ons best om te handhaven. Gelukkig heeft de politie nu al wat in beslag genomen. Carbid en vuurwerk lopen door elkaar heen dus op basis van het argument dat er weinig klachten waren en dat het beheersbaar is, wij weten waar het is en kunnen daar ook in de communicatie aandacht aan geven, vinden wij het niet verstandig om dit in de APV op te nemen.

De heer De Lijster: Ik wil even twee misverstanden wegnemen. Als winnaar van de plofprijs enkele jaren geleden van de meest teleurstellende knal ooit, het was nooit de bedoeling om dat soort evenementen tegen te houden. Het gaat juist om die twee knallen bij iemand naast de deur. In één geval waar één knal is geweest, alleen de hond van de buurvrouw ging wel zo ongeveer door het raamkozijn heen en de buurvrouw moest nieuwe bloempotten kopen. Dat soort overlast daar hebben wij het over. Georganiseerde evenementen prima en vooral doorgaan.

Portefeuillehouder Segers: Die knallen zullen waarschijnlijk komen van heel zwaar vuurwerk dat alleen maar zwaarder wordt waar wij ons wel zorgen over maken. Vandaar dat het niet in de APV is opgenomen.
De wijzigingen die wij voorstellen waaronder de loslopende honden, dat is een verzoek. Wij hadden die regel niet. Waarom? Daarom, is het korte antwoord. De stichting wil graag dat verbod omdat het college de mogelijkheid heeft om een deel aan te wijzen waar honden aangelijnd moeten worden en een deel waar honden los mogen lopen. Er zijn tegengestelde belang en dat is ingewikkeld. De mogelijkheid is er, wij hopen er samen al pratend uit te komen en dat doen wij graag.
Dit geldt ook voor ingrijpen als mensen slapen op straat. Dat mag niet, maar wij kijken wel of wij zorg kunnen bieden, een beetje op de Molenlandse manier. Wij willen een vangnet zijn voor mensen die het zwaar hebben. Dat staat niet in de regels, maar werkt wel zo in de praktijk.

De heer De Lijster: Volgens mij is er op een fors deel van de Slingelandse plassen al een losloopverbod. Is dat nu niet rechtsgeldig of hoe moet ik dat zien?

Portefeuillehouder Segers: Ik weet niet of er klachten zijn en hoe het met de bordjes zit, maar nu moet het in de APV opgenomen worden als besluitmogelijkheid voor het college om de grond daarvoor beschikbaar te stellen.

De voorzitter: Dank u wel voor het beantwoorden van de vragen. Ik vermoed dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Dit voorstel kan als hamerstuk naar de raadsvergadering.

10. Gedragscodes raad en college en onderzoeksprotocol

De voorzitter: De gedragscode is een richtlijn voor het handelen en heeft als doel raadsleden, collegeleden en burgers te ondersteunen bij de invulling van de verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. De portefeuillehouder is burgemeester Segers. De vraag is of de gedragscodes zoals deze aan ons zijn voorgelegd gaan helpen om de integriteit van de gemeenteraad en het college van B&W en de zuiverheid van alle besluiten te bevorderen.
Is er een fractie die hierover het woord wil voeren?

<u>Eerste termijn woordvoerders:</u>

De heer Blom: Ik heb een vraag aan de portefeuillehouder over 4.7 van de gedragscode burgemeester en wethouders waarin staat dat collegeleden in de uitoefening van hun ambt niet zodanig handelen dat zij vooruitlopen op een functie na hun aftreden. Wij kennen in de Tweede Kamer de regelgeving dat een minister niet binnen een bepaalde tijd een functie mag aanvaarden op het gebied waarbinnen hij werkzaam is. Mijn vraag is in hoeverre daarover een regel in deze gedragscode zou kunnen worden opgenomen.

De heer Klink: Ik vind het een beetje apart om dit zomaar voorbij te laten gaan omdat het over ons eigen gedrag gaat. Ik denk dat de meerwaarde vooral is geweest dat wij het hebben gelezen en het er nu met elkaar over hebben. Wij moeten dit natuurlijk heel serieus nemen. Ik wilde dat toch even zeggen opdat wij het niet lichtvaardig opnemen.

De voorzitter: Dank voor deze onderstreping.

De heer Egas: Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Klink. Het is een soort erecode (code d'honneur) die je met elkaar afspreekt die met name bedoeld is voor een eerlijk en transparant openbaar bestuur. Dat staat ook in de inleiding. Ik zal er verder niets over zeggen. Ik zal ook de zondeval erbuiten laten. Ik vroeg mij wel af, wij moeten het wettelijk vaststellen, ook voor het college van B&W, daarom een vraag aan de portefeuillehouder. Wat ons betreft zou het wel een idee zijn om dit in een vergadering van het college vast te stellen. Wij moeten het doen, maar het voelt voor mij een beetje vreemd dat wij dat ook voor het college moeten doen. Kennelijk moet dat, maar ik zou eraan hechten dat het college ook zelf eigenaar wordt van deze code door dit ook in een vergadering vast te stellen. Het is een vraag aan de burgemeester, want ik denk dat het niet verplicht is, maar het zou mooi zijn als dit kan.

De heer Brokking: Ik wil dit historische moment niet voorbij laten gaan omdat wij hier gaan besluiten over stukken waarvan wij hopen dat zij nooit meer uit de lade hoeven te komen. Daar wil ik het bij laten.

De heer Stam: Vorige week woensdag was een delegatie uit Noorwegen in Bleskensgraaf. Ik mocht daarbij aanwezig zijn. Ik heb met volle trots, blijdschap en dankbaarheid kunnen uitlggen dat wij hier een integriteitsprotocol hebben. Dat de burgemeester de fracties ernstig toesprak van zet dit standaard op je agenda. Dat werd met veel egards ontvangen door de delegatie. Daarom wil ik de raadsleden, de collegeleden en niet in de laatste plaats de burgemeester een compliment geven dat het op die manier te berde mocht worden gebracht.

De voorzitter: Er zijn twee vragen gesteld aan de portefeuillehouder.

Portefeuillehouder Segers: De twee vragen kan ik heel kort beantwoorden. Op de vraag van de heer Blom over 4.7 wordt schriftelijk teruggekomen.
Het feit dat het hier niet staat of in de praktijk niet voorkomt, ik weet niet of wij zo precies moeten zijn met deze regel uitbreiden. Ik kom daar nog even op terug.

De complimenten dat wij dit stuk hebben. Natuurlijk moet je dit in vredestijd maken. Ik kom te veel collega's tegen die hiermee worstelen. Met de raad, met het college of in onderlinge verhoudingen. Het is prachtig dat de fracties hier aandacht aan besteden. In het college vandaag nog, in de eerste vergadering van de maand. Iedere maand kijken wij elkaar in de ogen of er iets speelt. Als er iets speelt dan schromen wij niet om elkaar daarop aan te spreken. De burgemeester bij wet de hoeder van de integriteit en over deze gedragscode, maar dat zijn wij in feite samen. Wij moeten elkaar hierop aanspreken. Het is een soort erecode en daarom is het mooi dat dit stuk er is. Een prachtige sessie die wij hebben gehad in Hoeven waar mensen uit Rotterdam ons bij geholpen hebben. Ik ben blij dat het stuk er is en natuurlijk hopen wij dat het niet hoeft, maar als het gebruikt wordt weten wij welke stappen wij moeten zetten. Zeker als het gaat over de onderzoeksvragen en het onderzoeksprotocol. Als het mis is, er iets aan de hand is, het niet klopt, dan is er geen schandpaal, maar een goed protocol dat wij langslopen om uw veiligheid daarin te waarborgen. Ook dat is van belang. Hoe makkelijk zetten wij mensen en ook burgemeesters aan de schandpaal die zich niet kunnen verdedigen en daarom is het goed dat wij een onderzoeksprotocol hebben.
De vraag van de heer Egas; wij hebben het besluit al genomen.

De heer Egas: Zonder dat wij besloten hebben?

Portefeuillehouder Segers: Nee, nee in het raadsbesluit staat dat het college op 24 september het besluit genomen heeft en dat dit door de raad moet worden bekrachtigd. Wij hebben dat als een hamerstuk in het college gedaan, besproken en besloten.

De voorzitter: De raad gaat dit over twee weken bekrachtigen.

11. Inkoopstrategie aanbesteding accountant (bijlage geheim)

De voorzitter: Voor dit onderwerp is het van belang dat er geen inhoudelijke discussie plaatsvindt over de bijlage. Het gaat puur om de vraag of dit stuk kan worden vastgesteld. De bijlage bevat onderwerpen waar nu nog geheimhouding op rust. Ik ga er vanuit dat u geen inhoudelijke vragen heeft over de bijlage. De portefeuillehouder is de heer Stam namens de auditcommissie.
Is er iemand die een vraag wil stellen? Dat is niet het geval. Dan gaat dit ook als een hamerstuk door naar de raadsvergadering.

De heer Stam: Natuurlijk had ik een enorme batterij aan vragen verwacht, maar wat ik als portefeuillehouder graag zou willen uitspreken, dat klinkt een beetje zwaar, is dat het echte werk is gedaan vanuit de auditcommissie, maar ook in de werkgroep waar ook de heer Egas jr. (als ik dat zo mag zeggen) een rol vanuit de griffie heeft vervuld en natuurlijk de ambtenaren. Ik wil niet onbenoemd laten dat twee leden van de auditcommissie (de heren De Haan en Van der Wal) hun

werk in de werkgroep prima hebben verricht. Vanuit de auditcommissie dank dat zij hun beste beentje hebben voorgezet.

(De aanwezigen reageren met applaus).

12. Sluiting

De voorzitter: Wat zijn er vanavond weer een hoop lovende woorden gesproken. Dat is toch een mooi einde van deze lange vergaderavond en het is nog niet eens middernacht. Dat valt toch weer mee. Dank u wel voor uw inbreng, uw uithoudingsvermogen, uw scherpte en aanwezigheid. Ik sluit de vergadering en vraag uw aandacht voor het dankgebed:

Almachtige God wij danken u voor de gelegenheid ons geschonken voor het volbrengen van onze taak. Geeft dat onze werkzaamheden bevorderlijk zijn voor de welstand van deze gemeente en de eer van Uw Naam, om Jezus wil. Amen.